

Fra: Aina Pedersen[kafekjelen@gmail.com]
Sendt: 16.01.2024 14:42:27
Til: Postmottak SFNO[sfnopost@statsforvalteren.no]
Tittel: Innspill til oppstartsmeldingen

Forvaltningsplan for Saltstraumen

- Bør også gjelde turistfiske fra båt ikke bare fiske fra land.
- Opplysnings skilt bør også være ved Kjelen Kafe, der det faktisk skal kanaliseres fiske. Dette kan medføre endel mere trafikk og da med tanke på toalett og søppel. Et offentlig toalett i Ripnes ! Vi fungere som det i åpningstiden og med flere turister må vi ha flere søppel bokser.
- Flere parkeringsplasser bil/bobil
- Bedre buss tilbud iallefall når det kommer inn cruisebåter med flere tusen passasjerer.
- Bodø 2024 med mange arrangementer kan det også bety mere folk generelt til Saltstraumen så infrastruktur og informasjon er viktig og iallefall til sommersesongen.
- Det er viktig at alle opplysningskilt er på alle plasser som er markert i kartet men også på butikken der det er mange folk innom, og bedriftene som ligger nært Saltstraumen

Mvh Aina Pedersen
Kjelen Kafe AS

Innspill til forvaltningsplan for Saltstraumen Marine Verneområde:

Det vises i tekst til kunnskapsgrunnlag og forskning. Der vises til uttalelser fra fritidsdykkere, og til manglende registrerte rødlistearter. Likevel forutsettes det at rødlistearter kan være til stede i Saltstraumen. På samme vis beskrives det at kråkebollene ikke er noen trussel mot tareskogen på grunn av kraftige strømmer. Steinbitens rolle og mulige påvirkning nevnes ikke.

Hva skjer eller kan skje i Saltstraumen som følge av klima- og temperaturendringer?

Det synes å være et stort behov for kontakt med marine forskningsmiljø som kan beskrive forskningsoppdrag og søke finansiering på eget grunnlag.

Nytt tiltak: Kontaktmøter med dykkere og marine forskningsmiljø for å utvikle en forskningsstrategi som øker kunnskap om arter i verneområdet og utviklingen i verneområdet.

Hva skjer med seistammen i Saltstraumen, og hvilke utviklingstrekk registreres over tid?

Nytt tiltak: Det bør opprettes ei digital «fangstdagbok» tilgjengelig for alle som fisker i Saltstraumen hvor fangst kan registreres hver dag.

Utslipp i området:

Det vises til prinsippet om miljøforsvarlige driftsmetoder, hvor det skal kreves beste tilgjengelige teknikker og driftsmetoder. Dette må få betydning for utslipp av kloakk fra boliger, og utslipp fra landbruket og akvakulturnæringer. Det må startes dialog om utslipp og innføring av framtidige krav om 0-utslipp.

Nytt tiltak: Det etableres dialog med parter som gir utslipp til Saltstraumen med mål om å finne framtidige løsninger med best tilgjengelige teknikker og driftsmetoder.

Det fiskes intensivt fra både båt og land. Tap av sluker og snøre gjelder begge fiskemetoder, og tiltak må gjennomføres for både fiske fra land og båt. Se tiltak i besøksstrategi.

Strandsøppel:

Teksten viser til forsøpling av strandsonen, og til at frivillige kan bidra. Dette bør initieres av Statsforvalter i samarbeide med Bodø Kommune.

Nytt tiltak: Det initieres et lokalt prosjekt hvor reiselivsnæringen og friluftsjakter tilbyr strandrydding som et tiltak for besøkende i Saltstraumen.

Til besøksstrategien:

Besøksstrategien må også gjelde fiske fra båt, dette i tråd med Forurensningsloven (Lov om vern mot forurensninger og om avfall) hvor det lyder:

§ 2.(retningslinjer)

Gjennomføringen av loven skal skje etter disse retningslinjer:

1. Det skal arbeides for å hindre at forurensning oppstår eller øker, og for å begrense forurensning som finner sted. Det skal likeledes arbeides for å unngå avfallsproblemer. Loven skal nyttes for å oppnå en miljøkvalitet som er tilfredsstillende ut fra en samlet vurdering av helse, velferd, naturmiljøet, kostnader forbundet med tiltakene og økonomiske forhold.
2. Forurensningsmyndighetene skal samordne sin virksomhet med planmyndighetene slik at planlovgivningen sammen med denne lov brukes for å unngå og begrense forurensning og avfallsproblemer.

Tiltak: i samarbeide med reiselivet/ Bodø Jeger og Fisk lage ei frivillig registrering av fangst i verneområdet (mengde og art), ev gjennom en digital registrering, «fangst dagbok».

Tiltak: Opplyse om konsekvenser av tapt line og fiskeutstyr. Promotere registrering av tapt fiskeutstyr gjennom appen «Fritidsfiske», noe som også kan bidra til oversikt over hvor utstyr blir tapt. Dette må også gjelde for fiske fra båt, da snøre og sluker fra båt også forurensner.

Tiltak: Revidering av besøksstrategier. Referansegruppen brukes til innspill og dialog om hvordan besøksstrategien ivaretar vernet og verneverdiene. Mulig evaluering og eventuelt revidering av besøksstrategier etter 2 år.

Kjerringøy 16.januar 2024

Astrid T. Olsen, SV-politiker

Høringsuttalelse til forvaltningsplan for Saltstraumen marine verneområde

Som medlem av Nasjonalkomiteen for hav som Norge har satt ned i anledning FN sitt havtiår ønsker jeg å komme med noen innspill til forvaltningsplanen.

Jeg har dykket i 48 år, og jeg har en spesiell interesse for marin biologi. Jeg har i flere tiår drevet med registrering og dokumentasjon av arter langs norskekysten. Jeg har til sammen mer enn 3 måneder med dykking i Saltstraumen, og har en god oversikt over arter som finnes der. Likeledes hadde vi for noen få år siden en uke med registrering av arter gjennom Universitetet i Trondheim. Saltstraumen er unik – ikke bare for oss nordmenn – men for hele verden. Den er en eksplosjon av arter som man sjelden finner, både når det gjelder biodiversitet – og når det gjelder antall. På denne bakgrunn har jeg noen innspill til det marine verneområdet som ble fattet i 2013.

Det er veldig viktig at dette unike habitatet blir spart for aktivitet som kan ødelegge det for det det er, og for kommende generasjoner. Jeg har flere ganger stilt meg spørsmålet: Hvordan kan vi bevare dette unike området for ettertiden – minst mulig påvirket?

Når man dykker i Saltstraumen er det første man ser tusenvis av sluker og snører som går på kryss og tvers. Ved å legge begrensninger på hvor og hvordan man fisker kan dette reduseres kraftig. Å forby fiske fra land der sjansen for å miste redskap er veldig stor – det er et godt utgangspunkt. For å begrense denne jungelen av tapte redskap som dreper og plager/piner marine dyr mest mulig burde egentlig all fiske fra land blitt forbudt. Da nok dette er vanskelig å få til nå bør man i alle fall styre dette fisket til spesielle steder der minst redskap går tapt, og der det kanskje kan ryddes på en grei måte.

Når man har et verneområde bør man jo begrense aktiviteten og spille på lag med naturen. Hvis man ikke begrenser noen aktivitet – hva er da vitsen med et verneområde? Per i dag har Norge ingen verneområder som FN godkjenner som vernede. Hva er grunnen til det? Vi verner jo etter FNs strengeste paragraf. Allikevel blir det ikke godkjent. Grunnen til det er en lang liste med unntak. Dette er tragisk og bør være noe vi tenker over og selvfølgelig gjør noe med. Tap av biodiversitet, tap av biomasse, tap av habitat – det er et spørsmål som mer og mer er framme og diskuteres. La oss handle!

En annen ting som er lov i Saltstraumen idag er undervannsjakt. Dette burde blitt totalt forbudt i verneområdet. Det finnes 10-tusenvis av kilometer nok å drive den aktiviteten på enn akkurat i et vernet område. Hvis det heller ikke går an – da må man i alle fall stoppe jakt på steinbit som ligger i månedsvis og passer på egg. De er et lett bytte, og uten noen reproduksjon – ingen steinbit.

Tareskogen bør vernes spesielt. Ingen må få lov til å hente alger da disse er et utrolig viktig habitat for oppvekst av arter. Det er ikke uten grunn at den kalles havets regnskog.

Når det gjelder båttrafikk burde dette og begrenses. Det kan lett begrenses på samme måte som man begrenser trafikken inn mot badestrender og andre steder man ikke ønsker båttrafikk. Dette kan kommunen lett gjøre for å hjelpe fuglelivet som lett stresses og tvinges på vingene av uønsket trafikk.

Og så må man selvsagt ikke tillate verken nye kloakkutslipp, mudring eller fiskeoppdrett verken i det fredede området, eller tilknyttede områder. Vannmassene blir lett overoppgjødslet, noe som stimulerer uønskede arter til å eksplodere i antall. Dette skaper en uønsket situasjon der det naturlige livet vil slite og uønskede arter kan ta over. Eksempelet på dette er trådalger som vokser på andre alger og til dels kveler disse.

Uttak av sand (som nevnt under paragraf 5 punkt 12) må totalforbys. Sand er viktig habitat for mange arter som lever på og i sand. Disse dyrene er viktige for andre arter lenger oppe i næringskjeden. Også for den aktiviteten er det nok av andre områder å hente sand fra.

Jeg håper snart at også vi i Norge kan få reelle verneområder der habitat, dyr og planter virkelig er vernet. Det trenger både naturen, og oss.

Dette er mitt innspill og så krysser jeg fingrene for at Saltstraumen får det vernet den trenger.

Egersund, 12. januar 2024

Erling Svensen

www.erlingsvensen.no

www.dyrelivihavet.no

Statsforvalteren i Nordland
Att: Åsmund Andersen
Postboks 1405
8002 BODØ

Fiskeridirektoratets uttalelse til høring av forvaltningsplan for Saltstraumen marine verneområde

Vi viser til oversendelse, datert 02.11.2023, om overnevnte høring av forslag til forvaltningsplan. Høringsdokumentene består av et forslag til forvaltningsplan og et forslag til besøksplan for sportsfiskere som fisker fra land i Saltstraumen. Saltstraumen marine verneområde dekker et sjøareal på 24,7 km² i Bodø kommune, (inkl. landareal i tidevannssonen opp til mildere høyvann (normal flo)). Verneområdet omfatter overflaten, vannsøylen og sjøbunnen.

Overordnede merknader

Generelt viser vi til at verneforskriftene med tilhørende vernekart danner rammene for forvaltningsplanen. Vi legger til grunn at forvaltningsplanen ikke kan åpne for tiltak som er forbudt, eller forby tiltak som det er åpnet for i verneforskriftene. Forslaget til forvaltningsplanene, med besøksplan for sportsfiskere som fisker fra land, ser ut til å være gjennomarbeidet og det er positivt at den inkluderer en tiltaksplan samt at den belyser forvaltningsutfordringene i Saltstraumen.

Fiskeriaktivitet i området

Da statsforvalteren skriver i oversendelse av høringsbrev (datert 02.11.2023) at forvaltningsplanene skal si noe om hvilke aktiviteter som foregår i dag, vurderer vi at fiskeriinteressene med fordel kunne vært beskrevet i ytterligere detalj. Vi foreslår følgende endring i tekst som beskriver jakt og fiske:

Verneforskriften regulerer ikke høsting etter havressursloven, med unntak for høsting av tang og tare. I Saltstraumen marine verneområde har Fiskeridirektoratet registrert fiskeplasser som sporadisk brukes av lokale fiskere. I indre Saltfjorden er det registrert et rekefelt som strekker seg inn i det marine verneområde. I denne delen av verneområdet har Fiskeridirektoratet også registrert fiskeplasser for aktive og passive redskaper hvor det fiskes torsk, sei, kveite, uer og breiflabb. I Svefjorden er det registrert fiskeplasser for aktive og passive redskaper, et nord i fjorden som strekker seg fra Henningsvika til Vikran og et i Bunesbukta. På begge plassene fiskes det torsk, kveite, uer og breiflabb. Nord for 62°N er det forbudt å fiske uer, med unntak av fiske med jukse fra og med 1. juni til og med 31. august. Fiskeridirektoratet har også registrert et fiskefelt ved Laukeng hvor det fiskes etter torsk og sei. Ved Notneset er det registrert en låssettingsplass for sei som delvis ligger i

verneområdet. Fiskeridataene er lagt inn på Fiskeridirektoratets kartdatabase og er tilgjengelig på Fiskeridirektoratets nettsider: <https://kart.fiskeridir.no/fiskeri>. I tillegg er det et intensivt fritidsfiske, spesielt i selve Saltstraumen. Dette fisket foregår både fra land og i fra båt. Det foregår også en del sportsdykking og fridykking i området der det harpuneres fisk.

Forbud mot fiske av steinbit i Saltstraumen marine verneområde

Under forvaltningsmyndighetenes retningslinjer «Fisking og høsting» § 4 punkt 5, 6 og 7 i forvaltningsplanen står det at: «Fisking er tillatt. Høsting av andre marine organismer er også tillatt, med unntak av tang, tare og marine planter.»

Saltstraumen har med årene blitt en av Norges mest populære dykkerdestinasjoner. Steinbiten er et lett bytte for dykkere med harpuner og andre stikkvåpen. Dette gjelder spesielt hannfisken når den ligger i ro på bunnen i mange måneder for å passe på egg. Statsforvalteren i Nordland har i 2021 i samarbeid med Fiskeridirektoratet innhentet en faglig rapport fra Havforskningsinstituttet med betraktninger om steinbit og konsekvensene av høsting av steinbit i Saltstraumen marine verneområde. I rapporten anbefaler Havforskningsinstituttet et sterkere vern av steinbit gjennom fiskerireguleringer, spesielt i verneområder som Saltstraumen.

Statsforvalteren i Nordland har bedt Fiskeridirektoratet om å utarbeide en forskrift for å verne steinbiten i deler av Saltstraumen marine verneområde. Etter lov 6. juni 2008 nr. 37 om forvaltning av villlevande marine ressursar (havressurslova) § 16, er det Nærings- og fiskeridepartementet som har myndighet til å innføre fiskerireguleringer med forbud mot fiske på fiskebestander i visse områder.

Fiskeridirektoratet har sendt på høring forslag om at det med hjemmel i havressurslova § 16 bokstav c gis en forskrift om fredning av steinbiten i hele Saltstraumen marine verneområde. Vår høringsfrist for forslaget er satt til 16. mars 2024, og er tilgjengelig på vår nettside: <https://www.fiskeridir.no/Yrkesfiske/Dokumenter/Hoeringer/forskrift-om-forbud-mot-fangst-av-steinbit-i-saltstraumen-marine-verneomrade>. Det bør ikke ta lang tid å oppsummere høringen, derav vil det muligens være konkludert vedrørende et forbud om steinbit i Saltstraumen marine verneområdet før forvaltningsplanen vedtas formelt. Dersom et forbud mot fiske av steinbit blir innført i Saltstraumen marine verneområde, vil det være en stor fordel at forbudet blir omtalt i forvaltningsplanen. Vi foreslår at forbudet, dersom det innføres, skrives inn i forvaltningsplanen under forvaltningsmyndighetens retningslinjer, under tema «fisking og høsting» § 4 punkt 5, 6 og 7. Vi bidrar gjerne med utformingen av omtalen av forbudet, dersom det blir vedtatt.

Beskrivelse av naturtyper

Det er ved Godøya registrert et viktig bløtbunnsområde i strandsonen ved navn «Godøyvika». Vi kan ikke se at denne naturtyper er inkludert i forvaltningsplanen under overskriften «Naturtyper beskrivelse». Vi oppfordrer Statsforvalteren til å inkludere naturtyper i planen. Bløtbunnsområder utgjør viktige beiteområder for fugl og fisk. Bløtbunns arter er i hovedsak stasjonære og påvirkes av faktorer direkte på de stedene de befinner seg. Benthiske samfunn kan dermed brukes som et miljøarkiv for status og endringer i det marine miljø. Endringer i artsdiversitet kan brukes til å påvise forurensningseffekter av punktkilder og i forbindelse med klimatiske endringer.

Marin forsøpling i Saltstraumen og besøksstrategi

Forvaltningsplanen inneholder en tiltaksplan, hvor det fastslås at det skal ryddes sluker av Bodø Sportsdykkeklubb (Statsforvalteren vil fortsette med å gi et tilskudd til klubbens dugnadsrydding), samt rydding av sluker av dykkerfirma som vil bli leid inn. Det er totalt listet opp 4 tiltak i tiltaksplanen. Tiltakene som omhandler rydding av sluker, er prioritert som nummer 3 og 4.

Det er positivt at tiltaksplanen fastslår tiltak for opprydding av sluker. Statsforvalteren informerer i forvaltningsplanen at fritidsfiskere medfører et intensivt fiske fra båt og fra land med stang. Sterk og forutsigbar strøm gjør fiske fra land krevende, og steinformasjoner og tang og tare gjør det lett å sette fast. Derav slites det av store mengder fiskesluker og fiskesnører og forsøpler sjøbunnen. Om mengden sluker skriver Statsforvalteren at Bodø Sportsdykkerklubb, som årlig siden 2005 har ryddet avslitte sluker i Saltstraumen, har ryddet om lag 10 tonn sluker, noe som tilsvarer mer enn 300 000 sluker. Ifølge Statsforvalteren tilsier dette at det i snitt slites mer enn hundre sluker om dagen i sommersesongen. Slukene og spesielt fiskesnørene er til skade for dyre- og fuglelivet i straumen. Det er flere eksempler på dyr og fugler som har viklet seg inn i fiskesnørene. I tillegg utgjør slukene en forurensningskilde av bly og plast til det marine miljøet. Vi er ikke kjent med at andre former for redskapstap skjer i området. Yrkesfiskere rapporterer til Fiskeridirektoratet ved tapt redskap, og fritidsfiskere kan melde om tapt redskap i appen «Fritidsfiske».

I høringsdokumentene foreligger et forslag til besøksstrategi for sportsfiskere som fisker fra land i Saltstraumen. Statsforvalteren ønsker å kanalisere sportsfiskerne som fisker fra land vekk fra steder der det er lett å sette seg fast samt vekk fra steder der det er vanskelig for dykkerne å rydde, til noen få steder hvor det er greit å fiske og greit for dykkerne å rydde opp i slukene og fiskesnørene som slites. En besøksstrategi er et supplement til forvaltningsplanen. Det er en plan for hvordan forvaltningsmyndigheten vil legge til rette for og styre bruken av et verneområde slik at forståelsen for vernet økes og verneverdiene ivaretas, samtidig som opplevelsen for de besøkende skal bli best mulig.

Målet er å få redusert omfanget av avslitte fiskesnører og sluker i Saltstraumen. Statsforvalteren planlegger å gjennomføre kanaliseringen ved å gi besøkende sportsfiskere lettfattelig informasjon om hvor det bør og ikke bør fiskes når man fisker med stang fra land i Saltstraumen. Sonene hvor det ikke bør fiskes er valgt fordi det er for sterk strøm for dykkerne å rydde sluker og fiskesnører, eller fordi Statsforvalteren vet at dette er krevende fiskeplasser der det er ekstra lett å sette seg fast (for grunt, steinformasjoner eller steder med tareskog). Det vil ikke være ulovlig å fiske i sonene det frarådes å fiske i, men Statsforvalteren vil av hensyn til miljøet henstille om at det fiskes i sonene som det anbefales å fiske i.

Vi har ikke innvendinger til tenkt plassering av de grønne og røde sonene inntegnet i kart og vi mener at dette er et godt tiltak for å begrense sluktapet.

Vi oppfatter det slik at det planlegges å sette opp temaplakater som viser hvor det er greit å fiske fra land (grønne soner), samt hvor sportsfiskerne ikke bør fiske (røde soner). Vi forutsetter at det blir tydelig kommunisert/ opplyst om plassering av grønne og røde soner til sportsfiskere og turistfiskere ved innføring av slike soner, og det er positivt at det planlegges for slike plakater. Dersom det blir vedtatt forbud mot fangst av steinbit så regner vi med at informasjon om dette også blir inkludert på slike og andre plakater.

Med hilsen

Tom Hansen
seksjonssjef

Runa Gudmundsdottir Jonassen
rådgiver

Brevet er godkjent elektronisk og sendes uten håndskreven underskrift.

Mottakerliste:

Statsforvalteren I Nordland	Postboks 1405	8002	BODØ
-----------------------------	---------------	------	------

Kopi til:

Bodø Kommune	Postboks 319	8001	Bodø
Nord Fiskarlag	Konrad Klausens vei 4D	8003	Bodø
Nordland Fylkeskommune	Postboks 1485 Fylkeshuset	8048	Bodø
Norges Kystfiskarlag	Postboks 97	8380	Ramberg

Statsforvalteren i Nordland
Postboks 1405, 8002 Bodø

Fauske, 22.01.2024

Dette brevet sendes på vegne av BirdLife Nordland, Naturvernforbundet i Nordland, Norges Jeger- og Fiskerforbund Nordland og Salten Naturlag.

Uttalelse til høring av forvaltningsplan for Saltstraumen marine verneområde.

Vi viser til høringsbrev av 02.11.2023 med melding fra Statsforvalteren i Nordland om at forvaltningsplan for Saltstraumen marine verneområde er på høring. Høringsdokumentene består av et forslag til forvaltningsplan og et forslag til besøksplan for sportsfiskere som fisker fra land i Saltstraumen.

Vi beklager at uttalelsen sendes etter høringsfristen vi fikk, men håper at våre merknader blir ivare tatt i forvaltningsplanarbeidet.

Våre merknader til forvaltningsplanen

Vi mener forvaltningsplanen har mye bra innhold, men at det er behov for å supplere på noen områder. Vi savner blant annet en beskrivelse av hvorfor vi må verne naturen, hvilke avtaler (eks. Naturavtalen), nasjonale miljømål og internasjonale forpliktelser Norge har.

Det er en grei beskrivelse av *forvaltningsutfordringene*, og det er vesentlig at det poengteres at fiske er unntatt vernebestemmelsene og dermed ikke noe Statsforvalteren kan regulere i en forvaltningsplan. Allmennheten må være opplyst om dette fordi mange ønsker strengere reguleringer og vern.

Videre står det at «*Fiskeressursene forvaltes av Fiskeridirektoratet gjennom Havressursloven*», noe vi mener umuliggjør en fullverdig, økosystembasert forvaltning. Vi mener det må ses på som en langsiktig løsning at verneforskriften for marine verneområder endres og at Statsforvalteren (forvaltningsmyndigheten) gis anledning til å regulere fiske eller annen aktivitet som truer verneverdiene. Vi er klar over dette kan ta tid, men det bør absolutt jobbes for det. I tillegg bør det jobbes for å flytte den øvre grensen for vernet slik at det kan omfatte landareal *der det er hensiktsmessig og faglig avklart gjennom verneplanprosessen*, slik at vernet i større grad vil være i tråd med naturmangfoldloven og økosystembasert forvaltning.

Det er positivt at steinbiten foreslås fredet av Fiskeridirektoratet, noe vi tror har stor aksept blant brukere av verneområdet og andre interesser. Og da er det viktig, som det står i planen, å beskrive steinbitens rolle i økosystemet (reduere vekst av kråkeboller). På denne måten er det enklere å

forstå hvordan ting henger sammen i et økosystem. Men i det store og hele så er fredning av steinbit fortsatt bare ett enkelt artsvern, og ikke en helhetlig økosystembasert forvaltning.

Det er viktig å hegne om allemannsretten og retten til å fiske gratis i sjøen, men Saltstraumen marine verneområde er et lite geografisk område som er unik i internasjonal sammenheng. At det ikke kan hjemles strengere reguleringer og flere forbud i et vernet område, kan bidra til å svekke statusen og tillitten til vernet. Det må derfor legges ned et arbeid med å få et strengere og mer reelt vern i fremtiden. Ellers er det bare å støtte (økonomisk) og premiere dykkerklubben for deres utmerkede innsats med å rydde fiskesnører og sluker.

Saltstraumen er et viktig leveområde for mange fuglearter tilknyttet det marine miljøet, og ett av 80 globalt viktige fugleområder på fastlandsdelen av Norge (*Saltstraumen og Skjerstadjorden IBA*)¹. Kunnskap og informasjon om fugl, særlig sjøfugl, er derfor veldig viktig å få belyst i en forvaltningsplan.

Vi stiller oss undrende til begrepet «stor koloni av ærfugl» i forvaltningsplanen og hva det henvises til. Vinterforekomster av ærfugl er noe annet en hekkekoloni. Det vi snakker om når begrepet koloni brukes, er som regel hekkefugl, og da tette forekomster. BirdLife Norge Bodø lokallag har i 40 år telt overvintrende sjøfugl i hele Saltenfjorden, Saltstraumen inkludert.² Det er påvist stor tilbakegang. Selv om det gjerne sees flere hundre ærfugler i Saltstraumen vinterstid (vi vet ikke hvor disse fuglene hekker), er det langt færre enn tidligere. Normalt er det noen praktærfugl sammen med ærfuglene.

En kan tidvis observere mengder med måker og terner, oftest i mai. Det hekker viktige forekomster av blant annet gråmåke (sårbar, VU) på holmer. Vi anbefaler en mer omfattende sjekk i artsobservasjoner.no (Artsdatabanken) for mer data og observasjoner av sjøfugl i Saltstraumen.

Vi savner også mer informasjon og kunnskapsformidling om hvilke ulemper av RIB og hurtiggående båttrafikk/vannskuter/fiskebåter har for fuglelivet knyttet til Saltstraumen. Ellers savner vi mer kunnskap om (mulige) menneskelige påvirkning på verneområdet, som for eksempel:

- Påvirkninger oppdrettsvirksomheten i Skjerstadjorden.
- Påvirkning av bunnfauna – forurensing.
- utfordringer med spredte avløp og kloakk i kommunene.
- Urenset kloakk som renner ut i strømmen.
- Forsøpling.
- Bygging i strandsonen, som har fortrenget leveområder for fugl og utøvelse av tradisjonelt friluftsliv.

Det må også føyes til en beskrivelse av kunnskapsgrunnlaget for det marine økosystemet i Saltstraumen marine verneområde og hva som må/skal gjennomføres for å bedre det. Det må være en kunnskapsbasert forvaltning, og kunnskap skal benyttes til å gjennomføre tiltak og i behandlingen av dispensasjonssaker. Forskningsprosjekter i regi Nord Universitet bør tilgjengeliggjøres.

Videre så mener vi at alle vedtak som fattes av forvaltningsmyndigheten, eller vedtak fattet av kommunen som kan ha påvirkninger på verneverdiene, skal publiseres på nettsiden for

¹ <https://datazone.birdlife.org/site/factsheet/saltstraumen-&-skjerstadjorden-iba-norway>

² <https://www.birdlife.no/organisasjonen/fylkesavdelinger/nordland/nyheter/?id=3008> og <https://kvalnesfoto.no/nof/>

verneområdet. Dette er viktig for at alle med interesse for Saltstraumen skal få innsyn i forvaltningen, lese vedtak og kunne påklage vedtak. Det er viktig at interesseorganisasjoner og sivilsamfunnet enkelt kan finne frem slik at åpenhet og demokratiske prinsipper blir fulgt opp. Et eksempel er Naturvernforbundets klage på Statsforvalterens vedtak av 20.06.2023 - *Dispensasjon for etablering av utslippsledning i Saltstraumen marine verneområde*. Der det ble gitt dispensasjon til å legge en 110 mm utslippsledning for kloakk og gråvann til 10 meters dyp i Saltstraumen marine verneområde fra et planlagt hyttefelt ved Fløberget. Et vedtak som blant annet strider imot målsettingen om å beholde verneområdet uten større grad av ytre påvirkninger. Saken er ennå ikke ferdigbehandlet.

Fremdeles tillater norske myndigheter å la ulike virksomheter få spre kloakk, næringsalter, avfall mm. i fjordene våre. Derfor må forvaltningsplanen kunne beskrive alle de ytre og direkte påvirkningene som følge av menneskelige aktivitet og virksomheter. Det må være et mål om at dette reduseres, og aller helst gjøre en slutt på forurensende dispensasjoner, som eksemplifisert med Fløberget-saken.

Andre momenter vi ønsker at skal belyses nærmere i forvaltningsplanen er:

- Vil det være gode rutiner for oppfølging av tiltak?
- Hva med revisjon av forvaltningsplanen?

Våre merknader til besøksplanen

Besøksplanen må være en strategisk plan for å skape forståelse for vernet. Besøkende må få god informasjon om hvorfor Saltstraumen er vernet, hva som er verneverdiene og hva er det som truer verneverdiene. Vi støtter de foreslåtte hovedinformasjonspunktene og oppsett av nye verneplakater og temaplakater. Vi støtter stedene de foreslås å settes opp.

Vi er enig i målet om å få redusert omfanget av avslitte fiskesnører og sluker i Saltstraumen. Å kanalisere fiskere til mer egnede soner er å betrakte som et minimum i forvaltningsøyemed, men vi støtter tiltaket og er innforstått med at forvaltningsmyndigheten har begrenset handlingsrom all den tid verneforskriften er som den er. Fritidsfiskere (fiskere med stang, fra land) må i tillegg til å kanaliseres bort fra steder med stor sjanse for å slite sluker/fiskeredskap, bevisstgjøres gjennom informasjon og bilder om de uheldige konsekvensene av et uregulert fiske i Saltstraumen. I tillegg må fiskere få informasjon om:

- hvordan man kan forebygge/unngå å miste/slite sluker (fiskemetoder).
- at fiskesnører og slitte fiskeredskap er en trussel mot verneverdiene.
- at plastemballasje (eksempelvis emballasje fra innkjøpt fiskeutstyr), alt av snørestumper og øvrig søppel skal kastes i søppelbøtter. Det må i den forbindelse informeres om at fiskesnører bruker hundrevis av år på å brytes ned (til mikroplast)

Vennlig hilsen

Forum for natur og friluftsliv Nordland

Jens Egil Pedersen
Styreleder

Gisle Sæterhaug
Koordinator

Vedlegg: Innspill til forvaltningsplan (2021).

Statsforvalteren i Nordland

31.3.21

Dette brevet sendes på vegne av Naturvernforbundet i Nordland og lokallaget i Salten, Norsk Ornitologisk Forening avd. Nordland og lokallaget i Bodø, Salten Naturlag, Bodø og Omegns Turistforening.

Innspill til forvaltningsplan for Saltstraumen marine verneområde

«Formålet med Saltstraumen marine verneområde er å ta vare på et område som inneholder truet, sjelden og sårbar natur, representerer bestemte typer natur og som har særskilt naturvitenskapelig verdi. Det er en målsetting å beholde verneverdiene uten større grad av ytre påvirkning, og området skal kunne tjene som referanseområde for forskning og overvåking.

Saltstraumen regnes som verdens sterkeste tidevannsstrøm. I tillegg til hovedstrømmen gjennom Saltstraumen, er det også forbindelse ut fra Skjerstadfjorden gjennom Indre Sundan og Sundstraumen i sørvest og den grunne Godøystraumen i nordøst.

Området har et rikt dyreliv, herunder fastsittende former som sjøanemoner, skjell, svamper og koraller. De spesielle strømforholdene er bestemt av de geologiske strukturene, og har stor betydning for plante- og dyrelivet i området.

Verneformålet knytter seg til sjøbunnen.»

I forskjellige beskrivelser av Saltstraumen kan vi lese

- Strømmen bidrar til et svært nærings- og oksygenrikt miljø med stor artsrikdom, der artene blir større og lever tettere enn noen andre steder i sjøen. En lang rekke arter er observert i Saltstraumen verneområde, bl.a. sjøbusk, sjøtre, dødmannshånd, brødsvamp, sjøliljer samt mange skjell, snegler, krepser, mosdyr, sekkedyr, sjøstjerner, slangestjerner, børstemark og fisk. I slike miljø oppstår det gjerne endemiske arter. Slike arter er allerede oppdaget i strømmen.

- Saltstraumen er meget fiskerik og er kjent for store individer. Verdens største sei tatt på stang er fisket her, og i tillegg er området kjent for mye steinbit og kveite. Geologien i Saltstraumen er variert med store jettegryter, hull og tunneler, canyons, loddrette vegger og partier med sandbunn. Landskapet under vann består av viker, bukter, grunne områder og dype områder. Dette er leveområder for arter som ikke er tilpasset et liv i sterk strøm og som trives best ved andre dybdeforhold. Til sammen utgjør verneområdet et helhetlig strømpåvirket økosystem med store og varierte natur- og miljøverdier.

- Saltstraumen har lenge vært utpekt som et IBA (International Bird Area), Grunnen til dette er den biologiske produksjonen. Verdens sterkeste tidevannsstrøm gir et nærings- og oksygenrikt miljø.

Koraller, skjell, svamper og sjøanemoner – og fisk i mengder er mat til både pattedyr og fugl. Ingen steder i Salten kan man oppleve alkefugler, havelle, ærfugl og havørn slik som i Saltstraumen. Det hekker også mange sjøfugler på øyer og holmer i området, inkludert ulike typer måker, rødnebbterne, ærfugl og siland.

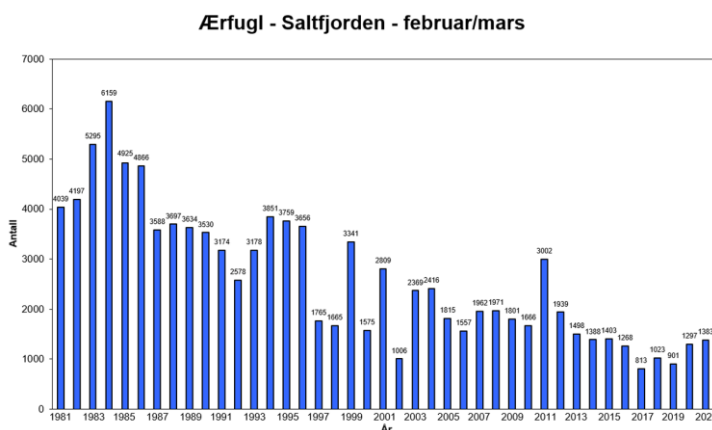
- Saltstraumen er en del av et IBA som også omfatter de rike fjordområdene mot øst. Store antall lommer, dykkere og dykkender kan sees her, og Klungsetfjæra og Mjønesbukta utmerker seg som særdeles viktig for fugler året rundt. Fuglene samles her før hekking i innlandet og i fjellheimen om våren. De feiter seg opp og gjør seg klare for en krevende hekkesesong. Antallene av lom, dykkere og ender som sjøorre, svartand, havelle, ærfugl og kvinand er tidvis svært høyt.

- Om sommeren samles ender i tusentall for å skifte fjær (myte) i IBAet. Deler av Skjerstadvfjorden er også et overvintringsområde av stor betydning. I Klungsetfjæra og Mjønesbukta tørrelegges relativt store arealer fjærområder ved lavvann, og et mindre areal med våtmark og strandeng finnes også på disse lokalitetene. Om våren raster lappspove og polarsnipe her, sammen med mange andre våtmarksfugler av mer regional tilknytning. Det er ikke langt inn til Sverige fra bunnen av Skjerstadvfjorden, og mange fugler i IBAet har nok sine hekkeområder her, inkludert gråstrupedykkerne. Fjellmyrløper blir sett nesten årlig i Klungsetfjæra, og et tresifret antall temmincksnipen er registrert. Av mer sjeldne arter som har gjestet området kan harlekinand, knoppsjøorre, brilleand, amerikakrikkand og rustand nevnes.

- Områdene er ikke akutt truet slik tilfellet er for en del andre norske IBAer. De store mengdene mytende fugler om sommeren er dessuten sårbare for båttrafikk. Utenom dagens forbudssoner helt nært land er det ingen restriksjoner i IBAet.

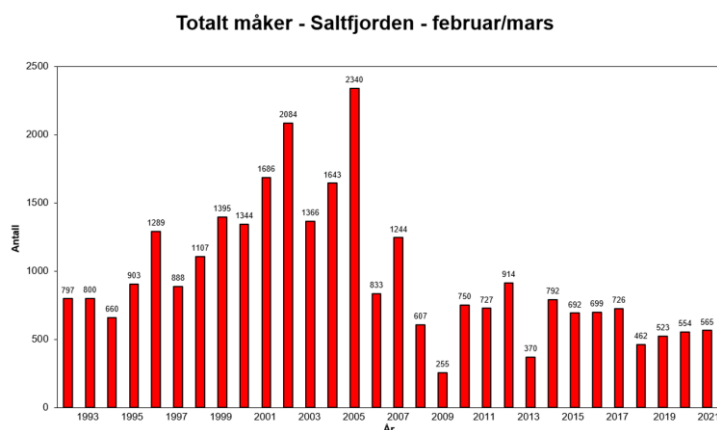
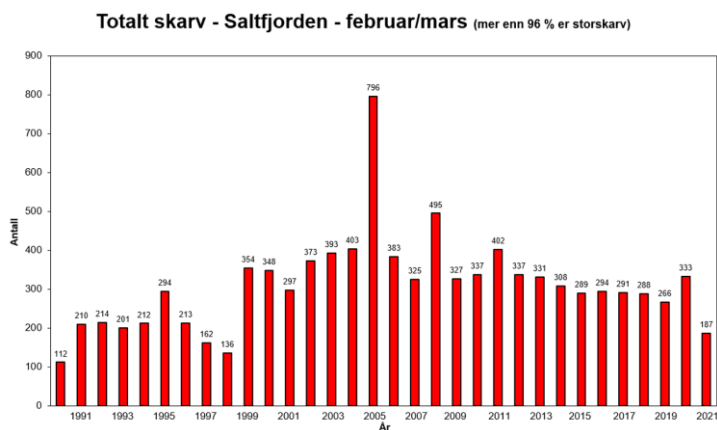
På oppdrag fra NINA (Norsk institutt for naturforskning) gjennomfører NOF Bodø lokallag (Norsk Ornitologisk Forening, Bodø lokallag) årlig telling av overvintrende sjøfugler i Saltfjorden i Nordland.

Saltfjorden er en superlokalitet i miljøovervåkinga som Norsk Polarinstitutt og Norsk institutt for

naturforskning (NINA) har ansvaret for. Vintertelling av sjøfugl i fjordsystemet har vært gjennomført årlig fra og med 1981. Vi har dermed statistikk over overvintrende sjøfugler i Saltfjorden gjennom 41 år.

Det er stort sett de samme observatørene som foretar registreringen hvert år, på samme tid og på samme sted. Dette gir gode resultater med få feilkilder. Nedenfor

vises utviklingen av ærfuglbestanden i perioden. Fra 1980-tallet til i dag kan man se at bestanden er sterkt redusert. Årene fra 2011 til og med 2019 observerte man en stor endring i talte ærfugl i Saltstraumen. Samtidig økte trafikken av hurtiggående fiskebåter (utleiebåter) og RIB radikalt. Ærfugl, skarv og måser var andre steder enn i Saltstraumen. I 2021 var fuglene tilbake med flokker på i underkant av tusen ærfugler. Samtidig har det vært svært liten trafikk med RIB og hurtiggående fiskebåter. Dette understøttes i forskning. Småbåttrafikk skremmer ærfugl og forstyrrer både i myteperioden og under beiting. (Marine Biology (2020) 167:12 <https://doi.org/10.1007/s00227-019-3624-z>)

Om vern av Saltstraumen marine verneområde

Hjemmelsgrunnlaget

Området ble vernet i medhold av naturmangfoldloven § 39 som marine verneområder. Av § 39 framgår at:

«- det kan opprettes verneområder i sjø for å beskytte marine verneverdier, herunder naturverdier som er økologiske betingelser for landlevende arter. De tre foreslåtte områdene tilfredsstiller kravene i § 39 bokstavene a, c og f:

a) som marine verneområder kan det vernes områder som inneholder truet, sjelden eller sårbar natur, c) representerer en bestemt type natur, f) har særskilt naturvitenskapelig verdi.»

Videre skulle Saltstraumen marine verneområde bidra til å nå de lovfestede målene for områdevern i naturmangfoldloven § 33:

§ 33.(mål for områdevern)

Verneområder på land, i vassdrag og i sjø etter dette kapittel skal bidra til bevaring av

- a) variasjonsbredden av naturtyper
- b) arter og genetisk mangfold
- c) truet natur og økologiske funksjonsområder for prioriterte arter
- d) større intakte økosystemer, også slik at de kan være tilgjengelige for enkelt friluftsliv
- e) områder med særskilt naturhistorisk verdi
- f) natur preget av menneskers bruk gjennom tidene (kulturlandskap) eller som også har kulturhistorisk verdi og, tilgjengelig for bruk som bidrar til å opprettholde naturverdiene
- g) økologiske og landskapsmessige sammenhenger nasjonalt og internasjonalt, eller
- h) referanseområdet for å følge utviklingen i naturen.

Når det etter en annen lov treffes vedtak om å beskytte naturen i et område, bør det legges vekt på målene i første ledd. Inngår slike vedtak etter annen lov i en plan som omfatter områder beskyttet ved vedtak etter denne loven, kan Kongen gi regler for å sikre at beskyttelsen etter de forskjellige lovene samordnes i forhold til målet med planen.

Vernet skal også bidra til å oppfylle nasjonale mål og internasjonale forpliktelser i (jf. naturmangfoldloven § 46):

- Flere stortingsmeldinger, herunder St.meld. nr. 37 (2008-2009) «Helhetlig forvaltning av det marine miljø i Norskehavet (forvaltningsplan), jf. Innst. S. nr. 362 (2008-2009).

- Prop. 1 S (2012-2013) for Miljøverndepartementet. Vern av områdene vil bidra til å oppfylle bl.a. det nasjonale målet under resultatområde 1 Levende hav og kyst: "Et representativt utvalg av norsk natur skal vernes for kommende generasjoner."

- Konvensjonen om biologisk mangfold (CBD). På partsmøtet (COP10) høsten 2010 ble landene enige om nye mål for 2020. Nå er det et felles mål å sikre et effektivt og representativt vern av 10 % av verdens kyst- og havområder.

- Anbefalinger fra Verdens naturvernunion (IUCN)

Når det gjelder forholdet mellom marine verneområder etter naturmangfoldloven og marine beskyttede områder etter havressursloven, er dette avklart i naturmangfoldloven § 39, der det presiseres at høsting og annen utnytting av viltlevende marine ressurser reguleres av havressursloven innenfor rammen av verneforskriften. Slik verneforskriften for Saltstraumen er utformet, er det ikke satt noen begrensninger for høsting.

Vurdering i forhold til naturmangfoldloven kapittel II

Det følger av naturmangfoldloven § 7 at prinsippene i naturmangfoldloven §§8-12 skal legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet, og det skal framgå av beslutningen hvordan disse prinsippene er vurdert og vektlagt i vurderingen. Forvaltningsmålene for naturtyper i §§ 4 og 5 skulle også trekkes inn i skjønnsutøvingen. De nevnte bestemmelsene skulle derfor inngå som en integrert del av skjønnsutøvingen ved etablering av områdevern etter naturmangfoldloven kapittel V, og det framgår av beslutningen hvordan prinsippene er vektlagt og vurdert. Prinsippene inngår som en integrert del av beslutningen knyttet til tiltak og bruk i det etablerte verneområdet. Miljøkonsekvensene av vernet ble vurdert i det man mente var et «helhetlig og langsiktig perspektiv», der hensynet til det planlagte vernet og eventuelt tap eller forringelse av naturmangfoldet på sikt avveies.

Kunnskapsgrunnlag

Etter § 8 i naturmangfoldloven skal offentlige beslutninger som berører naturmangfoldet så langt det er rimelig, bygge på vitenskapelig kunnskap om arters bestandssituasjon, naturtypers utbredelse og økologiske tilstand, samt effekten av påvirkninger. Beslutninger skal også bygge på erfaringsbasert kunnskap.

Det foreligger god kunnskap om de store kvalitetene knyttet til naturverdiene i Saltstraumen marine verneområde. Likevel har det vist seg at det stadig oppdages nye arter, endemiske arter, noe som ut ifra økologiske prinsipper viser at bunnfauna og flora ikke er uavhengig av livet i hele vannsøylen, pattedyr og fugler. Det er en sammenheng mellom forekomst av planter og dyr og bunnforholdene generelt. Ulike organismer finnes på mudderbunn, sandbunn, stein- og grusbunn og fjellbunn. Andre fysiske miljøforhold, som lys, dyp, saltholdighet og havstrømmer, spiller avgjørende roller for forekomst og utbredelse av arter.

Man kan påstå at bunntopografi og bunnforhold er kjente i norske kyst- og havområder selv om detaljert kartlegging i mange tilfeller ikke er gjennomført. Med den spesielle geologien og geomorfologien i Saltstraumen må man forvente at det i forvaltningen tas hensyn til arter og artsmangfold, selv om dette enda ikke er fullstendig kartlagt. -Eller kanskje nettopp fordi det ikke er skikkelig kartlagt.

Nord Universitet har gjort undersøkelser knyttet til det marine miljøet i Saltstraumen, og Universitetet i Bergen har i gjort oseaniske undersøkelser og modelleringer av strømforholdene. Vi vil likevel påstå at det er langt igjen før man forstår hvordan økosystemet i Saltstraumen marine verneområde fungerer.

Forurensning

Aktuelle problemstillinger knyttet til forurensningsproblematikk:

- Blyforurensning på bunnen knyttet til sluker fra fritidsfiskere
- At det er flere kilometer med fiskeline som ligger på bunnen
- Dykkende ærfugl som setter seg fast i avslitt redskap
- Påvirkning av bunnfauna - forurensning
- Urenset kloakk som renner ut i strømmen

Effekt av vernet

Verneforskriften åpner for at aktivitet som eksisterte ved vernetidspunktet kunne videreføres. I forarbeidet til verneforslaget het det: «*Ut fra dagens kunnskap om arter og naturtyper i områdene vil de aktivitetene som i henhold til verneforskriftene kan videreføres, med liten grad av sannsynlighet ha særlig negativ innvirkning på disse artene og naturtypene. Vernebestemmelsene er til hinder for at det kan gjøres vesentlige inngrep i områdene. For enkelte aktiviteter vil det derfor gjelde restriksjoner, slik at naturverdiene får en økt beskyttelse. Det legges opp til utarbeidelse av forvaltningsplaner med definerte bevaringsmål, som grunnlag for å overvåke tilstanden i områdene. Vernet vil med stor grad av sannsynlighet føre til en positiv utvikling for økosystemene, naturtypene og artene, jf. naturmangfoldloven §§ 4 og 5.*»

Slik har det ikke gått. Siden vernet har økosystemet i Saltstraumen marine verneområde endret seg mye.

Naturmangfoldloven § 10 setter krav om at en påvirkning av et økosystem skal vurderes ut fra den samlede belastning som økosystemet er eller vil bli utsatt for.

Når det gjelder fremtidig belastning, kan verneforskriften etter vår mening sette forbud mot tiltak og aktiviteter som vurderes å kunne ha negativ effekt på naturmangfoldet i områdene. Aktiviteter som kan tillates må bli nærmere regulert innenfor rammen av naturmangfoldloven og verneforskriften, og regulering av den enkelte virksomhet må vurderes i forhold til samlet belastning i verneområdet.

Prinsippet i naturmangfoldloven § 10 om økosystemtilnærming og samlet belastning må være styrende.

Kunnskap om arters bestandssituasjon, naturtypene, -og økologisk tilstand i Saltstraumen marine verneområde skal være det som bestemmer utviklingen i verneområdet.

Verneverdier

Saltstraumen marine verneområde har naturverdier som gjør at de vurderes som nasjonalt verneverdige, og de også har kvaliteter som gjør at de fremstår som spesielle i internasjonal sammenheng.

Saltstraumen regnes for å være verdens sterkeste tidevannsstrøm. I tillegg til hovedstrømmen gjennom Saltstraumen, er det også forbindelse ut fra Skjerstadjorden gjennom Indre Sundan og Sundstraumen i sørvest og den grunne Godøystraumen i nordøst. Verneområdet har som tidligere beskrevet et unikt dyreliv, herunder fastsittende former som sjøanemoner, skjell, svamper og koraller. De spesielle strømforholdene er bestemt av de geologiske strukturene, og har stor betydning for plante- og dyrelivet i området. Saltstraumen har sårbare organismer, som nakensnegl, svamper og koraller. Dette er spesielle og saktevoksende organismer med lav toleranse overfor fysiske inngrep og fiske med aktive bunnredskaper. Verneforskriftene åpner for høsting av viltlevende marine ressurser i samsvar med havressursloven og annet gjeldende lovverk, med unntak for høsting av vegetasjon, herunder tang, tare og andre marine planter. Dette opplever vi som en trusel mot verneverdiene. Det settes ikke noen begrensinger gjennom vernebestemmelsene

Saltstraumen har i dag begrenset betydning for kommersielt fiske. Næringsfiske med garn etter sei, torsk, kveite, uer og breiflabb foregår på fem felt innenfor området til ulike tider på året. Et reketrålfelt ligger delvis innenfor den vestlige og nordlige del av verneforslaget. I tillegg er det et betydelig fritidsfiske fra båt og med stang og snøre fra land.

Friluftsliv

I henhold til St.Meld 18, Friluftsliv heter det: *«Motorisert ferdsel omfattes ikke av friluftslivsbegrepet slik som det er definert i den offentlige friluftslivspolitikken. Det er samhandlingen mellom fysisk aktivitet og naturopplevelse som regjeringen ønsker å legge til rette for og fastsette en politikk for i denne stortingsmeldingen.»*

Friluftsloven sier også noe om mulighetene til å regulere ferdsel:

§ 15. (Regulering av ferdsel på visse friluftsområde)

«Til regulering av ferdselen på område hvor utfarten er stor, kan kommunen med samtykke av eieren eller brukeren fastsette atferdsregler som enhver som ferdes på området plikter å følge. Reglene skal særlig ta sikte på å opprettholde ro og orden, verne dyre- og plantelivet og fremme helsetiltak og sanitære forhold.»

Bodø- og Omegns Turistforening mener det er viktig at verneforskriften legger til rette for skånsom og bærekraftig bruk av området til rekreasjon og friluftsliv både til lands og til vanns.

Bodø kommune har utarbeidet: *Forskrift om fartsbegrensning for fritidsfartøy, sjøkart nr. 065, 066, 136, 137, 138, 304 og 476, Bodø kommune, Nordland*

(<https://lovdata.no/dokument/LF/forskrift/2020-12-10-3297?q=fartsbegrensninger%20bodø>)

I denne forskriften er ikke fartsregulering selve Saltstraumen. Kommunen har ikke vurdert småbåt, rib og vannscooter som skadelig for det biologiske mangfoldet i Saltstraumen. Dette er vi sterkt uenig i. Båttrafikken påvirker fuglelivet. Fuglelivet er en del av det marine økosystemet. Vi mener derfor at båttrafikk bør reguleres høst og vinterstid til et minimum slik at økosystemet ikke belastes.

Om fritidsfiske i Saltstraumen marine verneområde

Vedlagt ligger forslaget fra Vebjørn Karlsen. Han har dykket i Saltstraumen og er den med best kunnskap om livet under vann. Det er slik å forstå at vi tilslutter oss hans vurdering og forslag til innspill.

Konklusjon

Med bakgrunn i lov om biomangfold, statsrådens utredning omring vernet, hensikten med vernet basert på vedtatte generelle økologiske betraktninger, mener vi det kan hjemles i vernebestemmelsene at hele økosystemet vurderes i forvaltningsplanen.

Det må derfor lages regler for fritidsfiske som sier noe om soner og fangstredskap. Det må også lages ferdselsregler for fartøy, spesielt høst og vinterstid, da Saltstraumen marine verneområde er den viktigste overvintringsplassen for sjøfugl i regionen.

Vennlig hilsen

Forum for natur og friluftsliv Nordland

Ylva Edvardsen

Styreleder

Gisle Sæterhaug

Koordinator

Jan Wasmuth

Saksbehandler/NOF Bodø

Fra: Gunnar Lund[urskar@online.no]
Sendt: 25.11.2023 13:26:35
Til: Postmottak SFNO[sfnopost@statsforvalteren.no]
Tittel: Sv: Saltstraumen marine verneområde

```
<head>
<meta http-equiv="Content-Type" content="text/html;
charset=Windows-1252"><title></title>
</head>
<body>
<div class="userStyles" style=" font-family: Arial; font-size: 12pt; color:
#000000;">Hei<br>
Glemte å legge ved bilder av ribber og ærfug. Det er den største flokken av
ærfugl jeg har sett, tatt for flere å siden.<br>
Mvh<br>
Gunnar Lund
<footer class="replyforwardcontainer"><br>
<br>
<span>Den Fri, 24 Nov 2023 13:44:51 &#43;0000, &quot;Gunnar Lund&quot;
&lt;urskar@online.no&gt; skrev:</span><br>
&nbsp;
<div class="userStyles" style=" font-family: Arial; font-size: 12pt; color:
#000000;">Innspill til høringen:<br>
<br>
I verneforskriften er det kun de dentiske artene som er forelått vernet, med
unntak av steinbiten. Dette mener jeg er en svakhet i forskriften, da de
pelagiske artene ikke er tatt med. De er viktige for artene som er vernet. Skal
vernet ha noen hensikt må Saltstraumen sees på som et økosystem, hvor alle
artene som finnes der er avhengige av hverandre og må taes med i forkriften.
Da&nbsp;er det formålsløst å verne bare de dentiske artene.<br>
<br>
Unntaket er steinbiten som er en pelagisk art.<br>
Sitat:&nbsp;Statsforvalteren har i brev av 1.12.2022 oppfordret
Fiskeridirektoratet til å etablere en forbudssone mot fangst av steinbit i den
sentrale delen av verneområdet, da det er faglig grunn til å tro at fravær av
steinbit kan medføre til vekst i kråkebollebestandene og nedbeiting av tareskog,
som er en viktig for det biologiske mangfoldet.<br>
En annen svakhet er at ikke ærfuglen er tatt med i vernet, da den og beiter på
pigghuder (kråkeboller). Man skal ikke mange tiår tilbake man kunne telle opptil
2-3000 ærfugler i Saltstraumen, som brukte stedet til vinterhoppoldssted. I dag
kan man, hvis en er heldig se en flokk på maks 2-300 individer.<br>
Det er mange årsaker at til at bestanden har gått ned, men jeg mener at økt
menneskelig aktivitet er den viktigste. Daglig observeres det ribber i full fart
gjennom Saltstraumen og rundt Storholmen. Ærfuglen har på 10 år gått fra
bærekraftig til nært truet på rødlista, så det er viktig at den blir tatt med i
verneplanen.<br>
<br>
Mvh<br>
Gunnar Lund<br>
Saltstraumen<br>
<br>
&nbsp;</div>
</footer>
```


</div>

</body>

Fra: Gunnar Lund[urskar@online.no]
Sendt: 24.11.2023 14:44:53
Til: Postmottak SFNO[sfnopost@statsforvalteren.no]
Tittel: Saltstraumen marine verneområde

<head>

<meta http-equiv="Content-Type" content="text/html;
charset=Windows-1252"><title></title>

</head>

<body>

<div class="userStyles" style=" font-family: Arial; font-size: 12pt; color:
#000000;">Innspill til høringen:

I verneforskriften er det kun de dentiske artene som er forelått vernet, med unntak av steinbiten. Dette mener jeg er en svakhet i forskriften, da de pelagiske artene ikke er tatt med. De er viktige for artene som er vernet. Skal vernet ha noen hensikt må Saltstraumen sees på som et økosystem, hvor alle artene som finnes der er avhengige av hverandre og må taes med i forskriften. Da er det formålsløst å verne bare de dentiske artene.

Unntaket er steinbiten som er en pelagisk art.

Sitat: Statsforvalteren har i brev av 1.12.2022 oppfordret

Fiskeridirektoratet til å etablere en forbudssone mot fangst av steinbit i den sentrale delen av verneområdet, da det er faglig grunn til å tro at fravær av steinbit kan medføre til vekst i kråkebollebestandene og nedbeiting av tareskog, som er en viktig for det biologiske mangfoldet.

En annen svakhet er at ikke ærfuglen er tatt med i vernet, da den og beiter på pigghuder (kråkebolle). Man skal ikke mange tiår tilbake man kunne telle opptil 2-3000 ærfugler i Saltstraumen, som brukte stedet til vinterhoppoholdssted. I dag kan man, hvis en er heldig se en flokk på maks 2-300 individer.

Det er mange årsaker at til at bestanden har gått ned, men jeg mener at økt menneskelig aktivitet er den viktigste. Daglig observeres det ribber i full fart gjennom Saltstraumen og rundt Storholmen. Ærfuglen har på 10 år gått fra bærekraftig til nært truet på rødlista, så det er viktig at den blir tatt med i verneplanen.

Mvh

Gunnar Lund

Saltstraumen

 </div>

</body>

Gunnar Lund
Petrines Alle` 5
8056 Saltstraumen

Saltstraumen 16.01 2024

Statsforvalteren i Nordland
8002 Bodø

Innspill til høringen om forvaltningsplan for Saltstraumen marine verneområde

Litt kort om meg selv. Jeg har tre års utdannelse i naturforvaltning ved Høgskolen i Nord-Trøndelag, Steinkjer. Har bodd i Saltstraumenområdet i til sammen 25 år og har blitt godt kjent. Har vært vara i SKDU i fire år, leder i Saltstraumen Historielag og nestleder i Saltstraumen Museum.

I verneforskriften for Saltstraumen marine verneområde er det kun de bentiske (fastsittende og nær bunnen) artene som er vernet. Svakheten i forskriften er kanskje at noen av de viktigste pelagiske artene ikke er tatt med og som de bentiske artene som er vernet er avhengig av. Steinbiten er et eksempel.

Forskere gjør stadig nye oppdagelser siden verneforskriftene ble vedtatt innen økologi, biologi og økosystemer.. Dette er ny kunnskap som gjør at verneforskriften/forvaltningsplanen for Saltstraumen marine verneområde bør revideres med jevne mellomrom. Det med tanke på at ny kunnskap som kommer, kan være til gagn for verneformålet/forvaltningen.

I forvaltningsplanen er steinbiten foreslått vernet, som er en pelagisk art.

Sitat: «Statsforvalteren har i brev av 1.12.2022 oppfordret Fiskeridirektoratet til å etablere en forbudssone mot fangst av steinbit i den sentrale delen av verneområdet, da det er faglig grunn til å tro at fravær av steinbit kan medføre til vekst i kråkebollebestandene og nedbeiting av tareskog, som er en viktig for det biologiske mangfoldet».

Det er ikke bare steinbiten som beiter på pigghuder. Ærfugl (*Somateria mollissima*) beiter også på pigghuder (*Echinodermata*), deriblant kråkeboller (*Echinoidea*). Den er kanskje like viktig som steinbiten for å regulere kråkebollebestanden.

Går en 40 år tilbake i tid, da fugletellingene startet, var det opptil 2-3000 ærfugler som samlet seg i Saltstraumen. Man antar de kom fra de innenforliggende fjordsystemer, eller fra områder lenger vekk. Alt om høsten, især fra oktober og utover brukte de stedet som vinteroppholdssted. Et så stort antall må ha gitt et stort beitetrykk på mindre pigghuder og derved bidratt i betydelig grad til at de ikke ble noen trussel for tareskogen. Ifølge NINA er kråkeboller en viktig næringskilde for ærfugl. For å begrense mengden av pigghuder er ærfuglen en nøkkelart sammen med steinbiten. (Kilder: NINA: Rapport 1405, Fugletellinger: BirdLife Norge, Bodø lokallag, Artsdatabanken).

En rapport fra NIVA (RAPPORT LNR 6031-2010) konkluderer med at ærfugl kan være en viktig predator på kråkeboller i Nord-Norge, og må tas med i betraktning ved vurdering av endringer i tareskog- og kråkebolle-situasjonen i nord. I samme rapport nevnes det og at en kollaps i torskebestanden kan være medvirkende årsak til vekst i kråkebollebestanden (i vårt område gjelder det bestanden av kysttorsk). Artsdatabanken vurderer bestanden av kysttorsk nord for Stad som truet og har ført den inn på Norsk rødliste for arter med status EN – Sterkt truet. Kveite er også nevnt som en art som kan redusere kråkebollebestanden, det samme med oter. Vi har og arter som beiter på larvene til kråkeboller.

Ifølge rødlista har ærfuglen nasjonalt gått fra bærekraftig (LC) til sårbar (VU) i løpet av 11 år. Derfor er det viktig at den blir tatt med i verneplanen, med tanke på at den er med på å holde bestanden av kråkeboller nede. Den er og en truet art som bruker/brukte Saltstraumen som vinteroppholdssted. Fugletellingene viser og at praktærfugl nesten årlig bruker stedet til vinteropphold. Statsforvalteren, som øverste regionale organ, har et ansvar for at truede arter og deres leveområder blir ivaretatt. Nml. Kapittel II §§ 5, 6 (Se vedlegg: Figur 3)

En av de viktigste grunnene til nedgangen av bestanden i Saltstraumen, er at de blir forstyrret av den stadig økende ferdselen av fritidsbåter. Både av private, men i større grad av kommersielle aktører. Bestanden av mink har og en betydning for nedgangen, samt andre faktorer som global oppvarming, forsuring av havet og mindre næringstilgang, som det står i forvaltningsplanen.

På stolpediagrammene ser man at i årene Norge var nedstengt på grunn av pandemien, var det en oppgang i antall ærfugler og det kan tolkes dit hen at menneskelige aktiviteter i området her har en negativ innvirkning på bestanden. Den samme utviklingen gjelder også antall andefugler totalt i Saltenfjorden. I forvaltningsplanen under beskrivelse av arter kan en lese at Saltstraumen har en stor koloni av ærfugl. Dette stemmer ikke, den kolonien var her for 40 år siden, i dag er det knapt igjen 10-20% av den. Den samme utviklingen ser man og på det totale antallet av andefugler. (Se vedlegg: Figur 1 og 2 og bilde 5 over området tellingen foregår.).

Fakta: Når ærfugl ikke kan fly

Ærfugl er en art i andefamilien som hekker langs hele kysten i Norge og kan dykke ned til 50-60 meter. Fjærfelling, eller myting som det heter på fagspråket, skjer i en periode på noen uker i overgangen mellom sommer og høst. Da feller ærfuglen de ytre vingefjærene og kan ikke fly. Myting gjør fuglene sårbare og de samles derfor gjerne på steder hvor de er beskyttet. Typiske mytingsområder er rundt holmer og skjær ytterst på kysten, men det er også mange som myter inne i fjorder. Når den har små unger, vil forstyrrelser fra båter kunne spre ungflokken og da blir de lett bytte for predatorer.

Oppdaget at ærfuglen har økende fluktreaksjon

Ærfuglene begynte å vise tegn på at de ble forstyrret da båten var om lag 700 meter unna, og i starten svømte de unna båten. Etter hvert som båten nærmet seg begynte fuglene å dykke for å komme unna, før de til slutt flyktet med flaksende vinger i en gjennomsnittlig avstand på 177 meter fra båten. Til tross for at de ikke kunne fly flyktet ærfuglene i gjennomsnitt 771 meter vekk fra sin opprinnelige posisjon. De fleste flokkene fortsatte med å finne mat eller hvile innen ti minutter etter at forstyrrelsen var over, men noen få flokker fortsatte å svømme vekk fra området og viste fortsatt tegn på å være påvirket av forstyrrelsen mer enn 45 minutter senere. Forskerne fant også at ærfuglene endte opp på dypere vann enn de var før de ble forstyrret av båten. (Kilde: NINA)

Det er som sagt flere årsaker til at bestanden av ærfugl har gått ned. Noen av de kan vi gjøre noe med lokalt, som å redusere menneskelige forstyrrelser og en desimering av minkbestanden. Et forslag til Statsforvalteren er å pålegge reiselivsaktører som bruker Saltstraumen som reisedestinasjon er som for eksempel å innføre et forbud om aktiviteter når ærfuglen er mest sårbar. Det må og stilles strenge krav til de som bruker sjøen i Saltstraumen som destinasjon, at virksomheten er bærekraftig og i tråd med Naturmangfoldloven § 1. Nesten daglig i sommerhalvåret kan det observeres ribber i full fart i Saltstraumen, rundt Storholmen, Kobb skjæret og gjennom Indre Sundan, mindre aktivitet om vinteren. (Se vedlegg: Bilde 1, 2, 3, 4) På bilde 3 ser en ærfugl som flykter i panikk.

Det er observert fiskere med leid båt, som har kjørt i stor fart rett igjennom flokker av ærfugl og måker. Ærfugl bruker ofte områdene rundt og på Storholmen som beite- og oppholdssted. Det samme gjelder Kobb skjæret. Beiteområder som de ofte bruker, er rundt Rundholmen, i Ekkerbugen og andre områder der steinbiten er foreslått vernet. Har observert at båter som

følger billeden ikke påvirker ærfuglen i nevneverdig grad. Det er allmenhetens ressurser og områder reiselivsaktørene som bruker sjøen, tjener penger på. Det kommer stadig historier om at naturbasert reiseliv kan være en trussel mot naturen de skal vise frem.

Det er nevnt i forvaltningsplanen at båttrafikk ikke kan begrenses, da det går ei biled gjennom Saltstraumen og at den er underlagt Kystverket. Ser en på kartet er ikke hele området underlagt billeden og farledsarealet gjennom Saltstraumen, så i dette området kan kommunen vedta en egen forskrift om begrensninger på ferdsel og fart uten å komme i konflikt med Kystverkets bestemmelser. (Vedlegg: Figur 4). Forskrift om fartsgrenser på sjøen § 1, 1. ledd og § 2. Krav til aktsomhet, kan brukes av Statsforvalteren/kommunen for å regulere ferdsel i Saltstraumen.

Bodø kommune unnløt å ta med Saltstraumen, når de vedtok Forskrift om fartsbegrensning for fritidsfartøy, den 10. desember 2020. Det ble nedstemt i formannskapet, hensynet til båtføreres sikkerhet veide tyngre enn Naturmangfoldloven § 1. Kapittel II §§ 5. 6. 8. For de områdene som det ble vedtatt står det i § 1: «Ved all ferdsel med fritidsfartøy skal båtfører utvise aktsomhet ovenfor mennesker som utøver friluftslivs- eller næringsaktivitet, og ferdselen skal ivareta hensynet til naturmangfoldet, herunder hekke- og leveområder for villlevende arter. Båtfører skal sikre at ferdselen ikke medfører støyplager for fastboende eller mennesker som utøver friluftsliv» (Kilde: Bodø kommunes hjemmeside, videoopptak av møter i Formannskapet) Denne forskriften burde også gjelde for Saltstraumen, hvis man tillater fri ferdsel for fritidsfartøy i verneområdet der en ikke kommer i konflikt med Kystverket.

FORURENSING

Mange turister kommer hit for å oppleve og se naturkreftene, reflektere, høre suset av straumen, oppleve fuglelivet, kanskje bare en gang i livet og med begrenset tid. Da vil det være en skuffelse å bli forstyrret av ribber under oppholdet. De forurenses lyden, synsbildet og helhetsinntrykket av Saltstraumen som naturfenomen. Det som er en opplevelse og glede for få, kan være og er til irritasjon for flere. Her er det flere hensyn å ta for at alle skal få en positiv opplevelse under oppholdet. Se Forskrift om fartsgrenser på sjøen § 2. Krav til aktsomhet, og bildene 1-4 i vedlegg.

Fiske fra båt er ikke tatt med i forvaltningsplanen, bare de somfisker fra land? Båtfiskere sliter også fiskeredskaper og de kan fiske nært land der det er forbud mot landfiske, der det er større sjanser for å slite redskaper. Dette er en forskjellsbehandling for de som ikke har råd til å leie båt for å fiske og båtfiskere og som kan fiske hvor som helst. Fiskere som kommer hit bare for å fiske er i hovedsak ikke interessert i sei. De fisker mest etter torsk, steinbit og kveite og som regel tar de bare det beste fra filetene. Resten går i havet. Hvor bærekraftig er det?

Fiske fra båt burde kun være tillatt for fastboende i Saltstraumen. De kjenner strømforholdene og det ville være med på å opprettholde gamle fiske- og mattradisjoner. Tap av redskap vil og bli betydelig redusert.

I påvente av resultater fra forskningen om støy i havet og i hvilken grad påvirkningen av støy fra båttrafikk gjør med livet i havet, kan Statsforvalteren begrense båttrafikken som ikke er nødvendig i Saltstraumen. Det er eksempler på at støy hindrer fisken i å kommunisere og blir dermed mer utsatt for predatorer. I 2017 ble støy i havet offisielt en del av EU-regelverket. Nå ser man på undervannsstøy som forurensing. Forskningen utføres av Havforskningsinstituttet ved Lofoten-Vesterålen havobservatorium (LoVe). Nml. Kapittel II § 8 og 9.

Forurensning fra urensset kloakk er et økende problem. Fortsetter tilførselen av næringsalter ut i fjorden vil det på sikt føre til kollaps i tareskogen. Stopper tilførselen av næringsalter vil den etter kort tid reetablere seg. (Kilde: Nina: Kystøkologi, Temahefte 31) Så urensset kloakk kan bli en trussel mot verneformålet og tilstanden i fjorden og bør overvåkes kontinuerlig. I bærekraftmålene til FN har Norge satt seg som mål å rense alle utslipp til havet innen

2025. Med tanke på antall turister som besøker Saltstraumen, som er estimert til å være + - 200 000 personer årlig, er det viktig å få på plass renseanlegg for å begrense forurensning til sjø og faren for kollaps i tareskogen. Det er et paradoks at private som skal renovere eller bygge nytt toalett er pålagt å anlegge renseanlegg, hvis de ikke kan knytte seg til det kommunale avløpet og at kommunen kan slippe det grovrenset ut i sjøen.

For en bærekraftig forvaltning
Gunnar Lund
Saltstraumen

Kilder:

Fugletellinger: BirdLife Norge, Bodø lokallag.

På oppdrag fra NINA (Norsk institutt for naturforskning) gjennomfører BirdLife Norge, Bodø lokallag, (tidligere Norsk ornitologisk forening) årlig telling av overvintrende sjøfugler i Saltfjorden i Nordland. Sjøfugltellinga er rapportert i Seapop.no, nettportalen til sjøfuglkartverket. Saltfjorden er en superlokalitet i miljøovervåkinga som Norsk institutt for naturforskning (NINA) og Norsk Polarinstitutt har ansvaret for. Tor Egil Kvalnes er administrator for superlokaliteten. Tellekorpset ble organisert av Jan Wasmuth, Frode-Ketil Pettersen og Øivind Mikaelson. Vintertelling av sjøfugl i fjordsystemet har vært gjennomført årlig fra og med 1981. Vi har dermed statistikk over overvintrende sjøfugler i Saltfjorden gjennom 43 år.

Artsdatabanken: Rødlista

Kystverket: Kart over biled og farledsareal (skjermdump)

9 Vedlegg:

Bilde 1 (Foto Gunnar Lund)

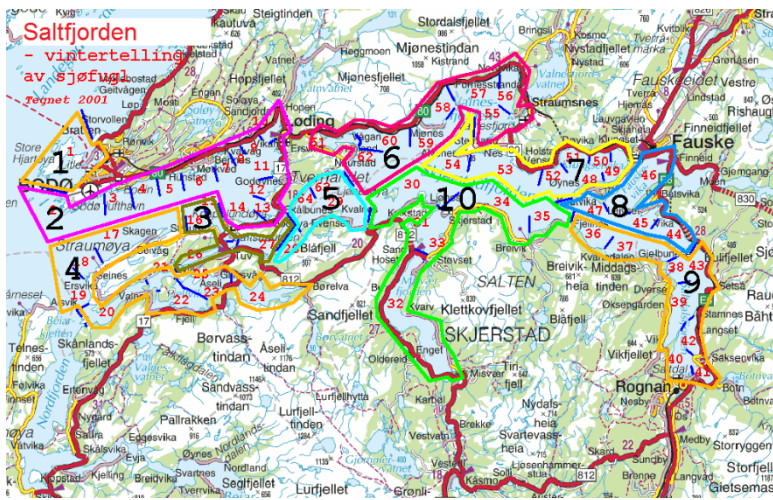
Bilde 2 (Foto Gunnar Lund)

Bilde 3 (Foto Gunnar Lund)

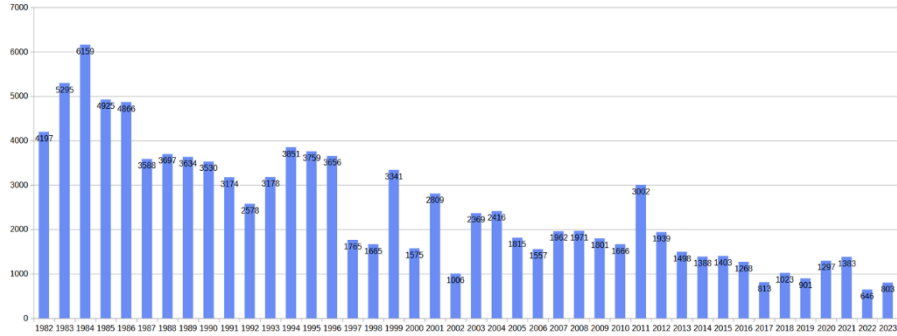

Bilde 4 (Foto Gunnar Lund)

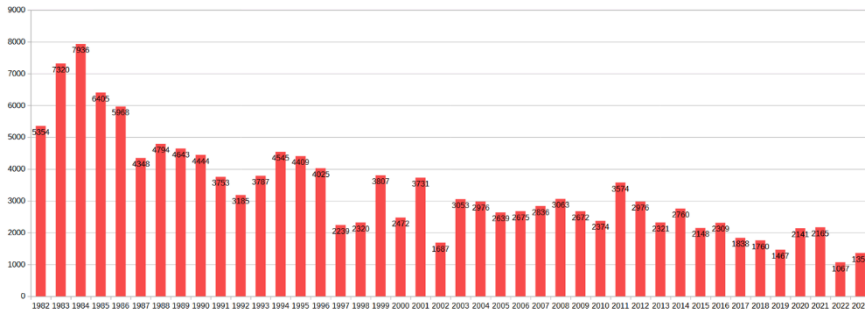
Bilde 5

Ærfugl - overvintring i Saltfjorden

Figur 1 Ærfuglbestanden totalt (BirdLife Norge, Bodø lokallag)

Totalt andefugler - overvintring i Saltfjorden

Figur 2 Andefuglbestanden totalt (BirdLife Norge, Bodø lokallag)

aria mollissima

Temna ▾ Meny ▾

Vurdering av ærfugl *Somateria mollissima* (Linnaeus, 1758)

Utført av [ekspertkomité for fugler](#)
Publisert 24.11.2021

Gjelder for Norge.

Arten er vurdert til sårbar VU for Norsk rødliste for arter 2021. Kategorien kommer av reduksjon i populasjonsstørrelse.

RE REprodusert utrykkelig CR Kritisk truet EN Sterkt truet **VU Sårbar** NT Nest truet DD Dødt truet LC Livskraftig NA Svak negativ NE Svak positiv

[Alt om kategoriskalaen](#)

[Til artssiden](#)

Utvikling
2021: ■ Sårbar
2016: ■ Nær truet
2010: ■ Livskraftig

Videre lesning
[2015-vurdering](#)
[2010-vurdering](#)

Figur 3 Rødliste

Figur 4 Biled og farledsareal

Innspill fra Kapstø Vel til forslaget på besøksstrategi for sportsfiskere i Saltstraumen marine verneområde

Vi takker for muligheten til å komme med våre innspill vedrørende Besøksstrategiplanen for Saltstraumen marine verneområde. Vi forstår og støtter målet om å redusere omfanget av avslitte fiskesnører og sluker.

Vi registrerer at det er satt av 4 begrensede anbefalte områder til formålet. Vi er bekymret for den økte belastningen på disse områdene og ytrer da spesielt bekymringer for vårt nærmiljø- Kapstøfjæra som nå anbefales som et av de få områdene for sportsfiske.

I Kapstø Vel er vi bekymret for anbefalingen i dette området som befinner seg i et boligområde. Det er viktig å understreke at **området ikke er tilrettelagt for besøkende**, da de mangler viktige fasiliteter som toaletter, renovasjon og parkering. Vi synes det er meget spesielt at det legges inn en anbefaling av store mengder besøk midt i et boligområde via en gangvei. Og vi kan ikke se at dette er hensiktsmessig. I skilt-planen er det foreslått en adkomst-plan? Hvor er det tenkt at de som ønsker å fiske skal gå ut til selve fjæra

Dette vil være en vesentlig byrde for lokalbefolkningen.

Økt besøk vil utgjøre en betydelig belastning for fastboende, med bekymring for både trafikk, boligverdier og den generelle trivselen. Det er viktig å ta hensyn til denne bekymringen når man vurderer økningen i antall besøkende at det vurderes alternative områder som er bedre egnet og mindre belastende for lokalbefolkningen og naturen. I dag opplever vi allerede betydelige utfordringer med gjester som går gjennom våre hager, over plener og terrasser for å finne veien. De parkerer på plener og langs private veier, noe som ikke bare medfører støyproblemer, men også skaper utfordringer knyttet til søppel og økt slitasje på våre private områder. Å intensivere aktiviteten i dette området vil ytterligere forverre situasjonen og negativt påvirke vår bo- og livskvalitet. Det er nødvendig å finne balanserte løsninger som ivaretar både turistaktiviteter og lokalbefolkningens interesser for å sikre et bærekraftig og trivelig miljø for alle parter.

Lokalkunnskapen vi sitter inne med om området gjør oss betenkte i forhold til den foreslåtte anbefalingen. Dersom besøkende ikke er kjent med optimale plasser og tidspunkter for fiske, kan dette føre til gjentatte problemer med avslitte sluker ved hvert kast. Det er ett område som preges av rikelig tang og tare og en betydelig forskjell på flo og fjæra-lang grunne. Selv om det er definert som et område hvor det er enkelt å plukke sluker, mener vi at den økte aktiviteten vil resultere i en betydelig belastning og byrde for lokalbefolkningen, som ikke enkelt kan veies opp med en enkel ryddejobb. Vår bekymring stammer fra lang erfaring med fiske i dette området gjennom årene, og vi ser også en potensial for konflikter med målene satt i planen.

I tillegg er det viktig å påpeke at området allerede inneholder flere båter og fortøyninger som vil være i konflikt med en økning i stangfiske fra land. Det er vel ikke tenkt eller hensiktsmessig å forvente at lokalbefolkningen skal flytte båter og fortøyninger for å tilrettelegge for turistfiske. Dette aspektet bør nøye vurderes for å sikre en bærekraftig og harmonisk integrering av turistaktiviteter uten at det går på bekostning av lokalbefolkningens bruk og glede av området.

Kapstøskjæret er en bra fiskeplass, og er hyppig brukt allerede i dag. Men har begrenser kapasitet. Med 5-6 stykker der er det fullt, og det begynner blir fare for sikkerhet. Området langs Kapstøfjæra har mye undervannsstrøm, bergene er glatte og oversvømmes ved flo. Ved å «anbefale» fiske på skjæret, må man også ta ansvar for turister som flør inne/fast på skjæret. Det skjer flere ganger hver sommer, og lokalbefolkningen må berge de i land med private båter.

Når det gjelder punkt 4.2 om skilting, er vi også opptatt av at skiltenes plassering bør ta hensyn til besøksflyt og lokale forhold. Vi mener at plasseringen av disse informasjonspunktene er kritisk for deres effektivitet. Vi anbefaler grundige konsultasjoner med lokale interessenter før skiltplanen iverksettes, og vi påpeker spesifikt at plasseringen av skiltene i Kapstø ikke virker hensiktsmessig. Vi foreslår heller en plassering ved snuplassen nederst i Kapstø, som vi anser som mer logisk og tilgjengelig.

Vi ønsker å gi vår støtte til punkt 4.3 i Besøksstrategiplanen angående rydding av fiskesnører og sluker. Det er positivt å se at området blir ivarettatt, spesielt med støtten fra Statsforvalteren til Bodø Sportsdykkerklubbs dugnadsrydding.

Til slutt vil vi sterkt anbefale å innføre forbud mot blysluker og heller kreve bruk av stålsluker. Vi er klar over at stålsluker kan ruste over tid, og dette aspektet bør nøye vurderes ved implementering av restriksjoner. Dette tiltaket kan bidra til å minimere miljøpåvirkningen og støtte målet om bærekraftig bruk av Saltstraumen marine verneområde. Vi ser frem til at våre innspill blir nøye vurdert i den videre behandlingen av Besøksstrategiplanen.

Vi aksepterer at Saltstraumen er en turistattraksjon, det lever vi med hver dag. Likevel stiller vi spørsmål ved å tilrettelegge for turister samtidig som det legger en byrde på lokalbefolkningen. For å realisere en slik plan, er det viktig å sikre tilstrekkelige midler for å ivareta områdene, inkludert forskjønning og tilgjengelighet til nødvendige fasiliteter. Vi håper inderlig at våre bekymringer og innspill blir nøye vurdert i den videre behandlingen av Besøksstrategiplanen. Det er essensielt å finne balanserte løsninger som tar hensyn til både turistaktiviteter og lokalbefolkningens interesser for å opprettholde et bærekraftig og trivelig miljø.

Takk for oppmerksomheten.

Mvh

Wenche Antonsen

For Kapstø Vel

16.01.2024

Fra: Kenneth Nilsen[bodoink@gmail.com]
Sendt: 15.01.2024 10:53:28
Til: Postmottak SFNO[sfnopost@statsforvalteren.no]
Tittel: Fritidsfiske i saltstraumen

Hei, jeg ønsker med dette å foreslå at fastboende/grunneiere i Saltstraumen området, beholder retten til å fiske i hele området og derfor unnlates fra disse planene, hvor anmerkede soner bestemmer hvor sportsfisking kan skje. De fastboende/grunneiere i Saltstraumenområdet, har historisk sett i stor grad etablert seg i området, for nettopp å kunne fiske og høste fra saltstraumen og sitter på mange generasjoners erfaring og kunnskap om forholdene i saltstraumen og fising i saltstraumen. Erfaring og kunnskap som tilreisende/turister ikke har. Jeg foreslår derfor at fastboende/grunneiere unnlates fra disse restriksjonene og at de beholder historisk rett til fritt fiske i Saltstraumen.

STATSFORVALTEREN I NORDLAND
Postboks 1405
8002 BODØ

Deres ref.:
2020/6662

Deres dato:
02.11.2023

Vår ref.:
21/4528-10
24/2358

Vår dato:
15.01.2024

Høringsuttalelse - forvaltningsplan for Saltstraumen marine verneområde

Nordland fylkeskommune har mottatt brev datert 02.11.2023, med melding om at forvaltningsplan for Saltstraumen marine verneområde er på høring. Frist for uttalelse er onsdag 17. januar 2024.

Høringsdokumentene består av et forslag til forvaltningsplan og et forslag til besøksplan for sportsfiskere som fisker fra land i Saltstraumen.

Med bakgrunn i FN's bærekraftsmål, Naturavtalen, Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging (2023-2027), naturmangfoldloven, havressursloven, den nye naturrestaureringsloven, den kommende Plastavtalen og Strategi for reiseliv og opplevelser i Nordland (2023-2027), gir Nordland fylkeskommune følgende uttalelse:

Merknader

Naturmangfold

Fylkeskommunen ønsker at et så verdifullt og internasjonalt anerkjent område som Saltstraumen skal forvaltes på en måte som sikrer at vi har muligheten til å fiske, oppleve natur og rikt dyreliv også i fremtiden.

Formålet med Saltstraumen marine verneområde er å ta vare på et område som inneholder truet, sjelden og sårbar natur, representerer bestemte typer natur og som har særskilt naturvitenskapelig verdi. Statsforvalteren beskriver fiske i området som et brudd på formålet med det marine verneområdet og at det er en forvaltningsutfordring som vil følges opp i forvaltningsplanen. Fylkeskommunen er positiv til at det foreligger et utkast til forvaltningsplan for Saltstraumen marine verneområde, men er likevel usikker på om utfordringene knyttet til fiske i området vil kunne følges opp på en tilstrekkelig måte innenfor dagens verneforskrift. Fisking er unntatt vernebestemmelsene for Saltstraumen marine verneområde, og dermed ikke noe som kan reguleres i en forvaltningsplan. Fylkeskommunen har forståelse for at Statsforvalteren har begrenset myndighet, men fylkeskommunen vil likevel gjerne gi innspill på noen viktige områder.

Kunnskapsgrunnlaget for helhetlige forvaltningsplaner for norske havområder (M-2524) signaliserer at vi må gjøre mer for å beskytte de marine økosystemene våre. Den nye naturrestaureringsloven er et resultat av at mennesker har en tendens til å la naturen forringes, for så å bruke store ressurser på restaurering. Fylkeskommunen er opptatt av at

Adresse:
Postmottak
Fylkeshuset
8048 Bodø

Besøksadresse:
Prinsensgate 100
Org.nr.:
964 982 953

Telefon:
75650000
E-post:
post@nfk.no

Samfunnsutvikling
Klima og miljø
Mia Martine Hegstad-Pettersen
Tlf.:

Saltstraumen forvaltes på en måte som bevarer naturen, og at vi unngår et scenario hvor det er behov for restaurering.

Den store utfordringen med Saltstraumen i dag er forsøpling fra fritidsfiske, og fylkeskommunen ber derfor Statsforvalteren, i samråd med aktuelle myndigheter, å diskutere hvordan denne utfordringen kan løses fremover.

Havforskningsinstituttet har utarbeidet en rapport om status for arbeid med marint vern, som blant annet problematiserer det faktum at frem til nå har marint vern blitt opprettet uten begrensninger på fiske – mens et av de viktigste elementene i marint vern er nettopp eliminering av fiskets/fiskerienes påvirkning på økosystemet: [Marint vern | Havforskningsinstituttet \(hi.no\)](#). HI omtaler et vern uten fiske som et effektivt vern. HI har skrevet et flertall rapporter og kronikker hvor de løfter frem at gjenoppbygging av økosystemene langs kysten krever verneområder uten fiske:

«Det er godt dokumentert at effektivt vern gir store langsiktige gevinster i bevaring av biologisk mangfold, leveområder, marin skog og mer og større fisk. Det er også mange studier som peker på at effektivt vern øker marine økosystemers motstandsdyktighet mot klimaendringer og kan styrke fremtidens fiskerier».

Nordland fylkeskommune er positive til flere ting som nevnes i forvaltningsplanen og besøksplanen for Saltstraumen marine verneområde. Det ene er informasjonsplakater som skal gi bedre kunnskap for besøkende om blant annet viktige naturverdier og utfordringer tilknyttet forsøpling. Vår vurdering er at det bør settes ut plakater på samtlige parkeringsplasser i området, og at plakaten også belyser konsekvensene av fritidsfiske, gjerne med visuelle virkemidler.

Fylkeskommunen er også i utgangspunktet positiv til et forbud på fiske av steinbit, som nå er sendt ut på en egen høring. Kartlegging viser at en lavere steinbitbestand fører til økt kråkebollebestand, noe som igjen er en stor trussel for tareskogen. Tareskogen er ikke bare uvurderlig for naturmangfoldet, men spiller også en stor rolle i karbonlagring i kalde farvann. Her vil vi også nevne NIVAs arbeid med naturrestaurering langs Norskekysten, der de har trukket frem at å styrke steinbitbestanden er en naturpositiv løsning for å regulere kråkebollebestanden og restaurere tareskog.

Fylkeskommunen viser til observasjoner i Saltstraumen gjort av dykkere, der fiskeliner, kroker, teiner og tau surrer seg rundt tareskogen og legger seg som et edderkoppnett over store områder. Fylkeskommunen er derfor opptatt av at tareskogen skal beskyttes ytterligere med effektive tiltak, som for eksempel reduksjon i tilførsel av nylon-liner til havet.

I tillegg til forsøpling av fiskeredskaper, står Saltstraumen ovenfor flere utfordringer som belaster økosystemene og naturmangfoldet. Naturmangfoldet utsettes for klimaendringer, en nedgang i fiskebestander, samt fiskebestander som forflytter seg nordover i en hastighet som er fire ganger raskere enn tidligere antatt.

Vannmiljø

Nordland fylkeskommune viser til Regional plan for vannforvaltning i Nordland og Jan Mayen som trekker fram regionale fokusområder som Nordland vannregion skal fokusere på i planperioden 2022-2027. Et av fokusområdene er plastforurensing og forsøpling. Planen viser til rapport av SALT ([Regional plan for vannforvaltning i Nordland og Jan Mayen 2022-2027, vedlegg 8](#)), som mener det er viktig at Nordland får på plass flere prosjekter som retter seg direkte mot kilden. Et tiltak som retter seg direkte mot kilden vil kunne være å begrense fiskeredskap (kroker og fiskeliner) på avveien. Saltstraumen som vannforekomst er delt inn i

to vannforekomster, hvor begge vannforekomstene har miljømål om god økologisk og kjemisk tilstand. Ifølge vannforskriften skal disse vannforekomstene beskyttes mot forringelse. I tillegg skal det som hovedregel ikke gis tillatelse til ny aktivitet eller nye inngrep som kan medføre at miljømålene ikke nås eller at tilstanden forringes (§ 12).

Nordland fylkeskommune minner også om at det som en oppfølging av regional plan for vannforvaltning, er ansatt lokale vannområdekoordinatorer. Dette gjelder også for Skjerstadvjorden vannområde, og Nordland fylkeskommune håper at lokal vannområdekoordinator, Therese Meyer (Therese.Meyer@bodo.kommune.no) brukes som en ressurs og kobles på ved behov, i dette arbeidet.

Friluftsliv

Store deler av landområdene rundt Saltstraumen er statlig sikrede friluftsområder. Nordland fylkeskommune har etter forskrift om fylkeskommunenes oppgaver innenfor friluftslivsområdet (§ 3) ulike oppgaver knyttet til statlig sikrede friluftsområder, deriblant veiledning og fordeling av tilskudd. Bodø kommune er lokal forvaltningsmyndighet for statlig sikrede friluftsområder rundt Saltstraumen, og utarbeider egne forvaltningsplaner for disse områdene. Forvaltningsplanene for verneområdet og de statlig sikrede friluftsområdene bør sees i sammenheng, spesielt når det gjelder tilrettelegging for aktiviteter som fiske eller muligheter for å gå i land med båt. Skilting og informasjon bør også samordnes på en god måte, og det oppfordres til samarbeid med Bodø kommune for å få til en god skilt- og informasjonsplan for hele området.

Besøksforvaltning

Besøksforvaltning betyr at man sikrer en bærekraftig utvikling som er innenfor grensene til det natur, landskap, miljø, lokalsamfunn og lokal kultur tåler, samtidig som det gir grunnlag for sunn næringsdrift og lokal verdiskaping. Fylkeskommunen ser situasjonen som en unik mulighet til et prosjekt som kan være et godt eksempel til inspirasjon for flere, hvor man snur utviklingen i et område fra å være overbelastet til å bli bærekraftig. Et besøksforvaltningsprosjekt kan bidra til lokal forankring og en mer bærekraftig utvikling av området.

For å få til god besøksforvaltning er det avgjørende at det legges til rette for samarbeid og inviteres til innspill fra alle relevante aktører som har berøring med området; offentlige myndigheter, næringsliv, frivillig sektor og lokalbefolkning. Videre vil det være avgjørende å sette søkelys på ansvarlig markedsføring for å kunne få til en ønsket utvikling i Saltstraumen. Sentrale samarbeidspartnere vil være bedrifter i området, Visit Bodø, NordNorsk Reiseliv og Visit Norway. Det vises ellers til innspill som ble gitt i Ressursgruppe Reiseliv sitt møte 01.12.23 og fylkeskommunens nettside om besøksforvaltning:

<https://www.nfk.no/besoksforvaltning/>.

Forslag til tiltak

Nordland fylkeskommune ønsker å løfte og drøfte alternative tiltak:

- En regulering på hvilke områder folk kan fiske fra, slik at dykkere kan gjennomføre mer målrettet avfallsrydding. Å rydde marint avfall i verdens sterkeste malstrøm er en

risikofylt oppgave, og det er en ekstra stor utfordring når avfallet spres over hele verneområdet.

- Kunnskapsbasert forvaltning, for eksempel: Et pilotprosjekt hvor man enten pauser fiskefisking deler av året eller innfører et forbud i en bestemt periode hvor man samtidig kan gjøre undersøkelser på hvilken effekt det har på naturmangfoldet. Naturen er ganske effektiv i å reparere seg selv, så lenge man gir den muligheten.
- Et samarbeid med lokale eksperter, f.eks. marinbiologer ved Nord Universitet. Skape en åpen dialog for å utveksle kunnskap, og se til andre gode eksempler internasjonalt som også kan fungere her. Vi har bemerket oss at syv professorer fra Nord Universitet har gått sammen om et innspill, og vi vurderer at slike faglige innspill kan styrke kunnskapsgrunnlaget.
- Miljøvennlige alternativer til fiskeredskaper. Informasjon og/eller restriksjoner for hvilke typer fiskeutstyr som er anbefalt/tillatt. For eksempel enkeltkroker fremfor treblekroker, tråd som ikke slites like lett, eventuelt en plantebasert tråd. Informasjon om teknikker for å unngå å sette seg fast i tang.
- Statsforvalteren har ansatte som kartlegger tilstand på land, men ikke i vann. Kan man opprette et samarbeid med dykkere som kan gjøre mer enn bare opprydding, for eksempel kartlegging for å utvide kunnskapsgrunnlaget? Nord&Ne har allerede nevnt at de har observert en nedgang i fiskebestander.
- Et besøksforvaltningsprosjekt som kan bidra til lokal forankring og en bærekraftig utvikling av området.

Fylkeskommunen ser at flere av disse tiltakene vil kreve en gjennomgang av verneforskriften med tanke på fritidsfiske. Dette er en prosess som selvfølgelig må skje i samråd med berørte parter og myndigheter.

Kontaktinformasjon

Tema	Navn	Kontaktinfo
Naturmangfold	Mia Hegstad-Pettersen	miaheg@nfk.no
Besøksforvaltning	Rannveig Essarti	raness@nfk.no
Friluftsliv / statlig sikrede friluftsområder	Hege Bekken	hegbek@nfk.no
Vannmiljø	Linnea Maria Lona Richter	linric@nfk.no

Med vennlig hilsen

Arne Ivar Mikalsen

Fylkesråd for samfunn, kultur og miljø

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signatur

Notat

Mottaker: Statsforvalteren i Nordland 16.01.2024
sfnopost@statsforvalteren.no

Utarbeidet av NIVA v/: Eli Rinde
Kvalitetssikret av: Paul Ragnar Berg
Kopi: Åsmund Andersen: asmund.andersen@statsforvalteren.no
NIVAs arkiv: Arkiv@niva.no

Journalnummer: 0015/24
Prosjektnummer:
Distribusjon: Åpen

Sak: Høringsuttalelse til forvaltningsplan for Saltstraumen marine verneområde

Vi viser til Statsforvalteren i Nordland sin kunngjøring av høring av forvaltningsplan og tilhørende besøksstrategi for Saltstraumen marine verneområde.

Ifølge kunngjøringen skal Forvaltningsplanen være et praktisk hjelpemiddel for å forvalte området og ivareta verneverdiene i et langtidsperspektiv. For å kunne være et praktisk hjelpemiddel må planen inneholde **konkrete bevaringsmål** for verneverdiene i området. Dette inneholder ikke den foreliggende planen. Under kapittelet *Naturmangfoldloven* står det at det i forbindelse med forvaltningsplanen er utarbeidet konkrete bevaringsmål for ulike naturkvaliteter som grunnlag for overvåking av naturtilstand. Disse konkrete bevaringsmålene er ikke beskrevet i planen. I kunngjøringen står det videre at planen belyser naturverdiene i området, trusler mot dem og tiltak som bidrar til å sikre disse verdiene. Naturverdiene er godt beskrevet, men ikke truslene og mulige tiltak for å bevare verdiene.

Det er i det hele tatt vanskelig å se hva planen består i, med unntak av at det er laget en plan/strategi for besøksforvaltning. Etter beskrivelsen av *Natur og Bruk og historikk*, kommer et generelt kapittel om *Forvaltning* som gir en god beskrivelse av ansvarsfordelingen mellom Klima og miljødepartementet, Miljødirektoratet, og Statsforvalteren i Nordland som forvaltningsmyndighet. Kapittelet gir også oversikt over hvilke lovverk som Bodø kommune er myndighet for (bl.a. Plan- og bygningsloven og forurensingsloven), og at Kystverket er myndighet for båttrafikken. I tillegg gis det en oversikt over fire tiltak, under overskriften TILTAKSPLAN. Alle disse fire er igangsatte tiltak, og ingen av disse er knyttet opp mot noe bevaringsmål. Under kolonnen *Bevaringsmål* -står det *ikke valgt*, for alle igangværende tiltak. De to første tiltakene gjelder utforming av informasjonsmateriale, og de to siste gjelder rydding av sluker og fiskesnører utført av henholdsvis Bodø sportsdykkerklubb og et ikke navngitt dykkerfirma. Det står **ikke noe om planer for framtidige informasjonstiltak, eller hvor ofte det anses å være behov for rydding av sluker, eller noen oversikt over andre relevante tiltak for å ivareta verneverdiene i området**. I besøksstrategidokumentet står det nevnt hvilke temaplakater som skal lages (et for hvert av temaene naturmangfold, anbefalte fiskesoner, og fiskevett-regler), og forslag til hvor disse plakater skal plasseres. Målet med besøksstrategien er å redusere omfanget av avslitte fiskesnører og sluker, som per i dag er estimert til over 100 sluker om dagen i sommersesongen. Målet tenkes oppnådd gjennom å gi sportsfiskerne lettfattelig informasjon om hvor det **kan** (det står *bør* i besøksstrategien, dette *bør* endres til *kan*) og **ikke bør fiskes** med stang fra land slik at sportsfiskerne blir ledet bort fra områder der slukene lett kan sette seg fast og der det er for sterk strøm til at dykkere kan rydde bort søpla. Denne ryddejobben er i stor grad tenkt overlatt til Bodø Sportsdykkerklubbs dugnadsinnsats, som vil få et tilskudd basert på antall kilo sluk levert til godkjent avfallsmottak, og

antall timer brukt. I tillegg vil Statsforvalteren årlig **forsøke å leie** inn et dykkefirma til å supplere ryddingen til sportsdykkerklubben, men med forbehold om bevilgninger til dette arbeidet. Denne forsøplingen fra fritidsfiskerne, **som også omfatter fiske med stang fra båt**, strider mot målsettingen i verneforskriften om å beholde verneverdiene uten større grad av ytre påvirkning. Å rydde sluker og fiskeliner i sterke strømmer medfører stor risiko for fritidsdykkere, og det anbefales å leie inn profesjonelle dykkere til dette arbeidet. Dersom kanaliseringen av fiskeaktivitet lykkes, vil ryddejobben sannsynligvis økes betraktelig. Denne ryddejobben vil være en viktig del av påtrengt skjøtsel for å opprettholde eller nå den naturtilstand som er formålet med vernet i samsvar med naturmangfoldloven § 47. Vi mener forvaltningsplanen bør inneholde nærmere retningslinjer for gjennomføring av denne skjøtselen ved bruk av profesjonelle dykkere, og at forsøplingen **også fra fiske fra båt** inkluderes i besøksstrategien.

Etter naturmangfoldloven § 11 skal kostnadene ved å hindre eller begrense skade på naturmangfoldet bæres av tiltakshaver. Dette er fritidsfiskerne i dette tilfelle. Ut fra prinsippet om at tiltakshaver skal betale kostnadene så bør fritidsfiskerne betale for oppryddingsarbeidet av sluker og snører. Det kan de gjøre i form av en ilagt fiskekort-avgift. Da vil en samtidig også etablere et system som gir oversikt over hvor mange som faktisk fisker i området, og hvordan antallet fritidsfiskere utvikler seg over tid. Evaluering av skjøtelsesplanen ved å fjerne sluker og snører, vil da kunne sees i sammenheng med utviklingen i antall fiskere og risikoen for å miste fiskeredskap i verneområdet.

Forvaltningsplanen viser for øvrig at **IUCN statusen** til verneområdet i Saltstraumen ikke er vurdert. Det synes vi bør gjøres. Norge ønsker å fremstå som et foregangsland med hensyn til forvaltning av havområder. Likevel er vernet i alle norske marine verneområder svakt i forhold til IUCN-kriteriene. Dette bør synliggjøres. **Det bør komme tydelig fram at unntakene fra vernet, som omfatter bl.a. fritidsfiske og kommersielt fiske, samt båttrafikk, utgjør reelle trusler for verneverdiene i området.**

Det er uklart hvorfor det i planen står at håndtering av strandsøppel ikke er en forvaltningsoppgave. Rydding av strandsøppel vil være et skjøtselstiltak som bidrar til å unngå at verneverdiene forringes gjennom forurensing av bl.a. mikroplast.

Blant trusler er kun klimaendringer og negative effekter fra fritidsfiske nevnt i forvaltningsplanen. Problemet med utrasing av masser fra veier knyttet til ekstremvær er ikke nevnt. Dette har allerede forekommet (ved Ørneset i 2021), og har forårsaket skade på verneverdiene. Forvaltningsplanen nevner ikke påvirkning fra kloakk og avløp som slippes ut i Saltstraumen marine verneområde fra hyttefelt og kommunale avløp. Anleggene er dimensjonert for befolkningen, og ikke for de flere hundre tusen sommerturistene. Forvaltningsplanen tar ikke stilling til om dette er innenfor verneområdets tålegrense, og hva området tåler av ytterligere påvirkning av næringssalttilførsler fra økt turisme, utbygginger, landbruk og oppdrett. Planen burde pekt på mulige utenforliggende virksomheter som kan medføre skade/forringelse av verneverdier i verneområdet, som f.eks. oppdrettsanlegg. Det er viktig at forvaltningsplanen tydeliggjør grunneiere, kommuner og andre offentlige og private instansers ansvar for å unngå negative påvirkninger på områdets verneverdier. Det bør komme fram fra planen hvem som har ansvaret for å vurdere den samlede belastningen på verneområdet, inkludert belastning/press fra utenforliggende virksomheter.

Det er kjent at økte tilførsler av næringssalter gir oppblomstring av fintrådige alger, ofte kalt lurv. Lurv kan gro over både tangbunn, tareskog og ruglbunn, som er naturtyper som finnes i verneområdet. NIVA har blant annet påvist forekomst av lurv på en ruglbunn i Saltstraumen verneområde. Å beregne områdets tålegrense for samlet utslipp av næringssalter vil være en fin metode til å vurdere effekten av samlet belastning, som er et av de viktige prinsippene i Naturmangfoldloven.

Under forvaltningsutfordringer nevnes også at det fiskes for mye og for intensivt, men at fiske er unntatt vernebestemmelsene og ikke kan reguleres av Statsforvalteren i forvaltningsplanen. Videre er

båttrafikken angitt som en ulempe for fuglelivet, men at også ferdsel med båt er unntatt vernebestemmelsene, og at heller ikke dette er noe Statsforvalteren kan regulere. Båttrafikken skal forvaltes av Kystverket gjennom Havne- og farvannsloven.

Er det slik at dersom verneverdiene forringes i et verneområde pga. generelle unntak, så er det ikke mulig å gjøre noe med disse aktivitetene? *I henhold til § 3. Vernebestemmelsene, må ingen foreta noe som direkte eller indirekte kan forringe verneverdiene angitt i verneformålet, inne i verneområdet.*

Dersom de generelle unntakene medfører slik forringelse, vil det ikke da være grunn til å vurdere om disse unntakene fortsatt skal gjelde?

I besøksstrategien står det at faunaen og floraen i strømrrike områder generelt er robuste mot de fleste typer forstyrrelser. Dette er en kraftig påstand, uten referanse, og bør fjernes. Den gir et misvisende inntrykk av at alle typer forurensinger og forstyrrelser er uproblematisk for artene som lever i Saltstraumen og andre sterke tidevannsstrømmer.

I besøksstrategien påpekes det at flere verdensrekorder for sportsfiske er tatt i Saltstraumen, og at området har fått ry på seg til å være en av landets beste sportsfiskeplasser.

Det er bekymringsfylt om fiskerne tar ut de store individene i verneområdet gjennom et intensivt fiske. Opprettholdelse av store individer av steinbit, torsk og kveite bør inkluderes blant bevaringsmålene i Forvaltningsplanen, som må sikres gjennom god forvaltning. Fangsten fiskerne får bør registreres slik at en får oversikt over hvor mye de tar, og hvor store fisk som fanges. Slik informasjon vil gi kunnskap om endringer i fiskebestandene over tid og bidra til et bedre kunnskapsgrunnlag for forvaltning av disse i området. For å unngå at dykkere tar ut viktige topp-predatorer, bør planen inkludere regulering av undervannsjakt. Uten slik regulering kan dykking bidra til en negativ utvikling for viktige nøkkelarter. Generelt vil sportsdykking i Saltstraumen kunne bidra positivt til folks forståelse for at verdifulle naturområder må tas vare på, og bidra til «ocean literacy», dvs. havkunnskap.

Uttrekk fra verneforskriften som viser vernebestemmelsene og noen av de generelle unntakene:

Formålet med Saltstraumen marine verneområde er å ta vare på et område som inneholder truet, sjelden og sårbar natur, representerer bestemte typer natur og som har særskilt naturvitenskapelig verdi. Det er en målsetting å beholde verneverdiene uten større grad av ytre påvirkning, og området skal kunne tjene som referanseområde for forskning og overvåking.

I henhold til § 3. Vernebestemmelsene, må ingen foreta noe som direkte eller indirekte kan forringe verneverdiene angitt i verneformålet, inne i verneområdet.

1. Vegetasjonen, **herunder tang, tare og andre marine planter, er vernet mot skade og ødeleggelse.** Planting av vegetasjon er forbudt.
2. **Dyrelivet knyttet til sjøbunnen er vernet mot skade og ødeleggelse.** Utsetting av organismer er forbudt.
3. Området er vernet mot tiltak som f.eks. etablering av ulike typer anlegg, utfylling, byggevirksomhet, plassering av konstruksjoner på sjøbunnen, andre varige eller midlertidige innretninger, legging av rørledninger og kabler, konsentrerte forurensningstilførsler, mudring, uttak og deponering av masse, sprengning, boring, utslipp av kjølevann fra land og oppankring. **Forsøpling er forbudt.** Opplistingen av tiltak er ikke uttømmende.

Samtidig er det en del generelle unntak fra vernebestemmelsene, slik at de ikke skal være til hinder for bl.a:

- Alminnelig ferdsel og bruk av fjæresonen, herunder friluftsliv, bålbrenning, undervisning, beiting, rydding av private båtstøer og båtutsett som ikke krever gravemaskin, sprengningsarbeid eller støyping.
- Ferdsel og oppankring med båt eller andre fartøyer.

- Fortøyning av småbåt, herunder fastfortøyning, dragfortøyning og oppankring mot land. Fortøyningsmiddel på faste fortøyninger må være i stein eller annet materiale som ikke forurenser.
- Høsting av viltlevende marine ressurser i samsvar med havressursloven, med unntak for høsting av vegetasjon, herunder tang, tare og andre marine planter.
- Fiske i samsvar med lakse- og innlandsfiskloven.
- Jakt og fangst i samsvar med gjeldende lovverk.

Konklusjon

Forvaltningsplanen har store mangler. Planen mangler definerte bevaringsmål og vil dermed ikke være et praktisk hjelpemiddel til å forvalte området og de marine verneverdiene i området. Naturverdiene er godt beskrevet, men ikke truslene og mulige tiltak for å bevare naturverdiene. Det er vanskelig å se hva planen består i, med unntak av at det er laget en plan/strategi for besøksforvaltning. Blant trusler er kun klimaendringer og negative effekter fra fritidsfiske nevnt. Forvaltningsplanen nevner ikke påvirkning fra kloakk, jordbruk, utbygginger og oppdrett, og særlig utenforliggende virksomheters ansvar for å unngå å forringe verneverdiene i området. Målet til besøksstrategien er å lede sportsfiskerne bort fra områder der slukene lett kan sette seg fast og der det er for sterk strøm til at dykkere kan rydde bort tapte sluker og snører. Ansvar for oppryddingen legges på Bodø Sportsdykkerklubb. Vi mener forvaltningsplanen bør inneholde nærmere retningslinjer for gjennomføring av denne skjøtselen ved bruk av profesjonelle dykkere, og at forsøplingen også fra fiske fra båt bør inkluderes i besøksstrategien. Ut fra prinsippet om at tiltakshaver skal betale kostnadene så bør Forvaltningsplanen inneholde en plan/oversikt for hvordan fritidsfiskerne skal betale for oppryddingsarbeidet av sluker og snører. Det kan de f.eks. gjøre i form av en ilagt fiskekort-avgift, noe som også vil gi en oversikt over hvor mange som fisker i området, og hvordan fritidsfisket utvikler seg over tid. Innsatsbehovet for å fjerne sluker og snører vil da kunne sees i sammenheng med utviklingen i antall fiskere og risikoen for å miste fiskeredskap i verneområdet.

Det kommer klart fram at forsøpling og spøkelsesfiske fra tapte liner og sluker er en stor forurensningskilde, som i tillegg skader verneverdiene. Det er også antatt at båttrafikk påvirker fugler i området negativt. Det burde komme tydeligere fram at unntakene fra vernebestemmelse mht fiske og båttrafikk utgjør viktige trusler mot verneverdiene og det burde bli stilt spørsmålstegn til om forskriften burde revideres mht. ny kunnskap om disse truslene. Det er bekymringsfullt og virker meningsløst at det viktigste planlagte skjøtselstiltaket er å finansiere frivillige fritidsdykkere til å rydde opp et omfattende forsøplingsproblem som skyldes tillatt fiske i verneområdet.

Statsforvalteren i Nordland
sfnopost@statsforvalteren.no

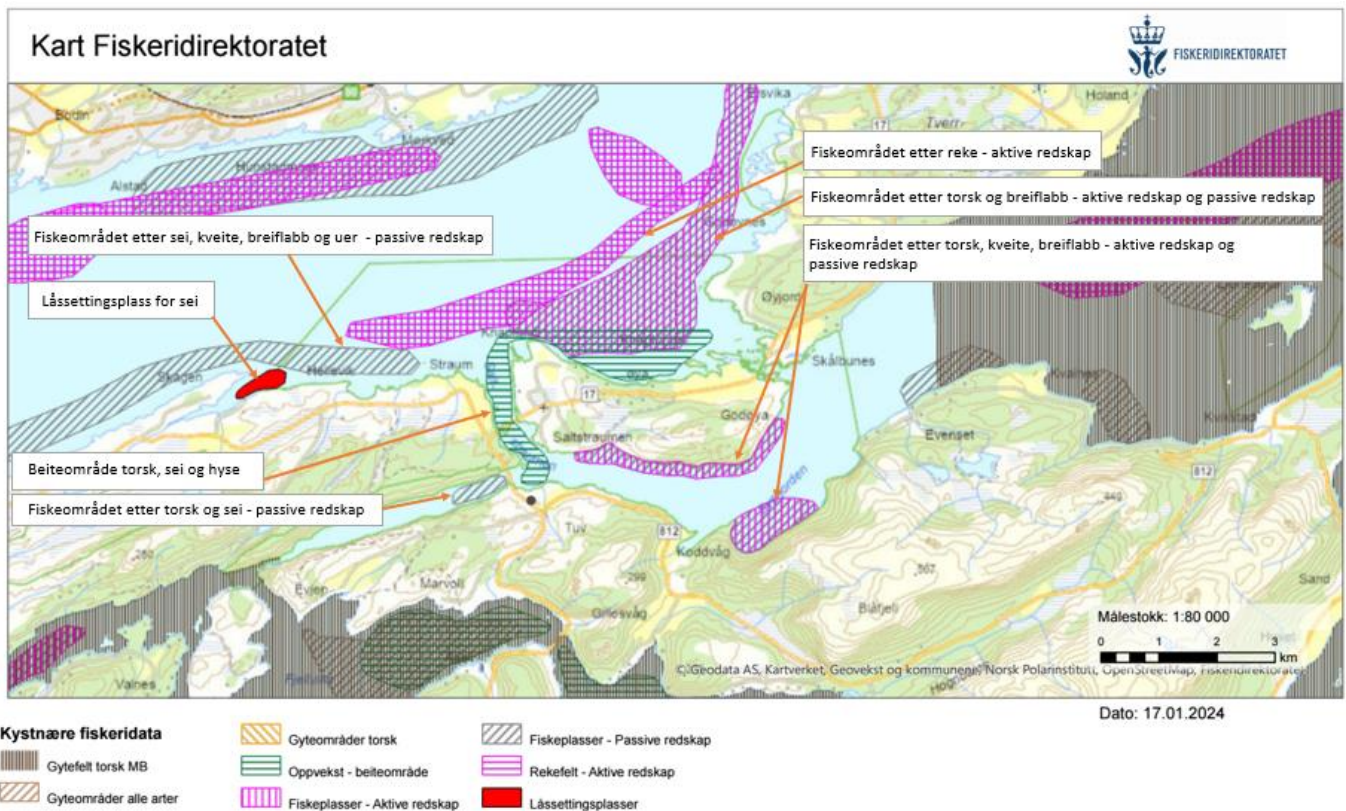
Deres ref.	Vår ref.	Saksbehandler	Dato
2020/6662	2023/856	Karoline Hasti Rutle, 94250093	17.01.2024

Nord Fiskarlag sin uttalelse til forvaltningsplan for Saltstraumen marine verneområde

Nord Fiskarlag viser til høring av forvaltningsplan og forslag til besøksplan for sportsfiskere som fisker fra land for Saltstraumen marine verneområde. Forvaltningsplan tar for seg de naturverdier, aktiviteter, forvaltningsutfordringer og hva som tillates gjennom verneforskriften. Besøksplan for sportsfiskere som fisker fra land innebærer å lede sportsfiskere vekk fra de mest strømsterke områdene. Det marine verneområdet i Saltstraumen dekker et sjøareal på 24,7 km² (inkl. landareal i tidevannssonen opp til mildere høyvann (normal flo)).

1. Fiskeriinteresse i området

Ifølge Fiskeridirektoratets kartverktøy er det kartlagt bruks- og ressursområder av fiskeriinteressene innenfor det marine verneområdet for Saltstraumen (se figur 1).

Figur 1. Oversiktskartet er hentet fra Fiskeridirektoratets kartverktøy Yggdrasil og inneholder registrerte fiskeriinteresser.

Ifølge fiskeridirektoratet sitt kartverktøy (Yggdrasil) er det kartlagt fiskeområdet for aktive redskap etter reke, torsk, kveite og breiflabb innenfor avgrenset verneområdet. Videre er det kartlagt fiskeområdet for passive redskap etter torsk, sei, kveite og breiflabb, og låssettingsplass for sei delvis innenfor avgrenset verneområdet. Det er videre kartlagt beiteområde for torsk, sei og hyse innenfor avgrenset verneområdet.

2. Merknader fra lokale Fiskarlag

Nord Fiskarlag har vært i kontakt med lokale Fiskarlag og det har ikke kommet inn noen særskilte innvendinger til forvaltningsplan og besøksplan for Saltstraumen marine verneområde.

3. Avsluttende merknader

Det er kartlagt flere bruks- og ressursområder av fiskeriinteressene innenfor det marint verneområde. Det vises imidlertid til at verneforskriften ikke regulerer høsting av viltlevende marine ressurser etter havressursloven. Med unntagen av tang, tare og marine planter.

Nord Fiskarlag vil basert på overnevnte ikke se at foreslått verneformål vil medføre konsekvenser på fiskerinæringens mulighet til å utøve fiskeriaktivitet i området, og det forutsetter vi. Det er på generelt grunnlag avgjørende at viktige fiskeplasser som er tilgjengelig blir ivaretatt slik at det fortsatt er driftsgrunnlag for fiskerne som driver sitt virke i område. Nord Fiskarlag stiller seg bak forslaget fra fiskeridirektoratet i deres høringsuttalelse datert 15.01.23 (vedlegg 1), om å inkludere ytterligere beskrivelse av fiskeriaktivitet i område.

Utover dette har Nord Fiskarlag ingen særskilte merknader til foreliggende forvaltningsplan og besøksplan for Saltstraumen.

Nord Fiskarlag takker for at vi er blitt involvert i saken og ber om å holdes oppdatert i den videre saksgang.

Med hilsen
Nord Fiskarlag

Hanne Fagertun
Daglig leder

Karoline Hasti Rutle
Rådgiver

Brevet er godkjent elektronisk og sendes uten håndskrevet signatur.

Vedlegg:

Vedlegg 1- Fiskeridirektoratets uttalelse til høring av forvaltningsplan for Saltstraumen marine verneområde

Kopi:

Bodø Fiskarlag

Fiskeridirektoratet

Høringsuttalelse til Forvaltningsplan og tilhørende besøksstrategi for Saltstraumen marine verneområde

Vi viser til høring om forslag til ny forvaltningsplan og tilhørende besøksstrategi for Saltstraumen marine verneområde. Dette brevet er høringsinnspill fra Interessegruppa for Saltstraumen marine verneområde og fra Nord&Ne.

Forvaltningsplan

Naturbase faktaark

Saltstraumen er kategorisert under naturtypen sterke tidevannsstrømmer i Miljødirektoratets Naturbase faktaark, og er verdsatt som svært viktig. Dette står også gjengitt i Forvaltningsplanen, men det er noen viktige tilleggsopplysninger som ikke er tatt med. Under punktet «Truethetsvurdering» i Naturbase står Saltstraumen marine verneområde oppført som «truet», og med «behov for tiltak». Disse opplysningene må med i Forvaltningsplanen.

Bevaringsmål og overvåking

Under punktet «Naturmangfoldloven» i planen står følgende:

«I forbindelse med forvaltningsplanen er det utarbeidet konkrete bevaringsmål for ulike naturkvaliteter som grunnlag for overvåking av naturtilstanden. Dette vil gi et styrket grunnlag for å kunne vurdere samlet belastning av ulike aktiviteter i området».

Så langt vi kan se inneholder forvaltningsplanen ingen konkrete bevaringsmål. Med tanke på forsøplingsproblemet i verneområdet, vil et hovedmål kunne være at området skal være søppelfritt innen 2030. Et delmål kan være at Statsforvalteren aktivt skal jobbe for å forebygge og redusere utfordringen gjennom konkrete og realiserbare planer og tiltak.

Det står heller ikke noe om hvordan overvåking av naturtilstanden i verneområdet skal foregå. Det er vanskelig å se hvordan forvaltningen skal kunne utøves kunnskapsbasert og «føre var» uten bevaringsmål og overvåking. Det står presisert i §1 i Verneforskriften at området skal kunne tjene som referanseområde for forskning og overvåking. Det er imidlertid ingen mål eller tiltak i planen som er egnet til å realisere dette.

Arter beskrivelse

Under arter beskrivelse står det at Saltstraumen er leveområde for en stor koloni ærfugl. Bestanden av ærfugl var stor en gang, i dag er det kun små grupper ærfugl igjen i Saltstraumen. Dette er godt dokumentert gjennom årlige fugletellinger. Vi ber Statsforvalteren endre beskrivelsen i overenskomst med dokumentert kunnskap.

Geologisk beskrivelse

Saltstraumen har sannsynligvis et av Norges største jettegrytefelt. Kun tre mindre områder er kartlagt, og der ble 31 jettegryter i ulike størrelser målt og registrert (V Karlsen og F Ihrsén i 2014). Det er observert store felt med jettegryter også andre steder i strømmen. Jettegrytefeltene er unike og attraktive landskapsformer. Om de lå på land, ville de vært ansett som svært spektakulære, også fra et estetisk og opplevelsesmessig synspunkt. Forekomsten kan også ha betydelig

internasjonal interesse, spesielt med den påfallende tilknytning eksklusivt til marmorbergart. I Forvaltningsplanen reduseres dette mektige fenomenet til

«(...) Det finnes også en del jettegryter under vann i området»

Dette er en beskrivelse som bør korrigeres, da den virkelig ikke yter området rettferdighet. Presise beskrivelser av verneområdet danner grunnlaget for god forvaltning. Naturbase faktaarket beskriver geologien på følgende måte:

«Geologisk er strømmen variert og spennende med store jettegryter, hull og «tunneller», canyon, vegger og partier med sandbunn.»

Jettegrytene er i utgangspunktet robuste former i fast fjell, men de er likevel sårbare for løsmasser. I 2021 raste det ut store mengder grus fra en dårlig drenert vei. Dette ødela deler av et jettegrytefelt på Ørneset. Hensynet til denne spesielle landskapsformen må implementeres i forvaltningsplanen.

Negativ påvirkning på området

Forsøpling fra fiske

Det er ikke bare fisking fra land som er krevende i uforutsigbare strømmer. Problemet med forurensning fra fiskesluker og liner er like stort fra turistfiske fra båt som fra land. Båtene legger seg ofte tett på land og det fiskes i tareskogen. En besøkstrategi kun rettet mot landfiske er ikke tilstrekkelig for å skape endring til det positive for det marine livet i verneområdet.

Det må derfor også gis tydelige retningslinjer for fiske fra båt, for eksempel om hvor nært land man kan fiske, eller at man ikke må fiskes i tareskogen. Fiske fra båt bruker ofte tykkere liner, og det er disse som ødelegger tareskogen mest. Linene vikler seg rundt tareleggene, og når strømmen får taren til å danse, rives de med dårligst feste løs. Når mange nok tarelegger henger løse i linene blir vekten for stor også for større tarelegger. Linene ryker ikke, det er taren som må gi tapt. Tareskogen i Saltstraumen er noen steder som hengende hager, vi har ikke sett tilsvarende tarelegger slynge seg langs bunnen som her. Det er tragisk å se denne magiske undervannsverden surret inn av fiskesnører, og det blir verre for hvert år. Ærfugl og andre dykkender, men også fisk og krabber setter seg fast i edderkoppnettet av fiskelinjer og dør. Dette er det ikke bare «flere eksempler» på som det står i forvaltningsplanen, det skjer daglig, året rundt. Fiskelinene er også en stor fare for dykkere.

Vi finner ofte tunge blylodd på bunnen og hengende langs veggene i «dyreskogene» (liv som gir muligheter til mer liv). Saltstraumen domineres av habitater av fastsittende organismer som huser et stort mangfold med assosiert fauna. Mange av disse habitatene er svært sårbare for ytre belastning, som for eksempel skjøre kalkstrukturer av kalkkrørsormer (Serpulidae) som dekker mye av veggene. Når § 1. formålet med vernet er å ta vare på sårbare natur så er dette naturtyper som kommer inn under sårbare. De knuses når disse tunge blyloddene det fiskes med dunker borti dem. Det burde være mulig å regulere hvilke type utstyr man kan fiske med og hvordan man får fiske i et vernet område. Dette ville kunne redusere skadene fra turistfiske på verneverdiene.

Reduksjon i fiskebestandene og fiskens størrelse

Forvaltningsplanen tar heller ikke stilling til hvordan et eventuelt overfiske kan påvirke verneverdiene. Vi er klar over at vernet ikke omfatter fisken, og at fiske ikke er noe som kan reguleres i en forvaltningsplan, men endring i fiskebestandene er et punkt som burde med under negativ påvirkning på verneverdiene. I besøksstrategien trekkes det fram at flere verdensrekorder for sportsfiske er tatt i Saltstraumen, og at området har fått ry på seg til å være en av landets beste sportsfiskeplasser. Det er bekymringsfylt at fiskere og undervannsjegere tar ut de store individene i verneområdet gjennom et intensivt trofefiske. Det er en kjensgjerning at størrelsen på de fleste fiskearter i Norge (om ikke alle) er blitt redusert pga høyt fisketrykk. Opprettholdelse av store individer av steinbit, torsk og kveite bør inkluderes som et bevaringsmål, og sikres gjennom en god forvaltningsplan. All fangst fra verneområdet burde registreres, slik at en får oversikt over hvor mye fisk som tas ut, og hvor store fisk som fanges. Det vil kunne gi en oversikt over endringer i populasjonene over tid. Om bestandene av stor fisk reduseres eller fiskearter blir borte, vil

forholdene for tareskogen og bunnen bli totalt endret. Med andre ord vil overfiske kunne påvirke verneverdiene i stor grad, og burde tas med som en faktor å følge med på når Statsforvalteren skal vurdere samlet påvirkning på verneverdiene.

Kloakk

Forvaltningsplanen nevner ikke påvirkning fra kloakk som slippes ut i Saltstraumen marine verneområde fra både hyttefelt og kommunens kloakkanlegg. Kommunens septikkanlegg i området består av slamavskillere, og vannet fra disse anleggene går urensset ut i verneområdet på rundt 20 meters dyp. Anleggene er dimensjonert for befolkningen, men i sommersesongen øker mengden kloakk betydelig da Saltstraumen besøkes av flere hundre tusen turister over noen korte intensive måneder. Forvaltningsplanen tar ikke stilling til om dette er forsvarlige mengder utslipp. Det angis heller ikke hva som er verneområdets toleransegrense for kloakkpåvirkning, med tanke på økende satsing på turisme framover. Å kreve at Bodø Kommune bygger ut infrastruktur i Saltstraumen som er dimensjonert for å håndtere kloakk fra et økende antall turister vil kunne være et tiltak. Samtidig må det stilles krav til rensing av kloakkutslipp i verneområdet som på sikt gjør området til et 0 utslippsområde.

Akvakultur

Det problematiseres heller ikke hvordan oppdrettsanlegg i Skjerstadjorden kan påvirke det marine livet i verneområdet. En økning i næringssalter i havet gir oppblomstring av lurv, og det gjør også fjordene mørkere. Endring i vannkvalitet vil påvirke verneverdiene.

Å ikke ha med beregninger av tålegrenser for utslipp fra kloakk, oppdrett og landbruk i sum, samsvarer lite med det som står i planen om å følge prinsipper om føre var og vurdering av samlet belastning. Nord Universitet har modelleringer og målinger på vannutskiftinga som skjer gjennom Saltstraumen, som tyder på at vannutskiftingen er effektiv. Denne kunnskapen burde med i en forvaltningsplan for området, sammen med forskning på hva de artene som utgjør verneverdiene i Saltstraumen tåler av økte nivåer av næringssalter i vannet. Det må komme fram hva som er kunnskapsgrunnlaget bak Statsforvalterens vurderinger, uansett om man lander på at utslippene er innenfor tålegrensen eller ikke.

Tiltak

Statsforvalteren slår tydelig fast at forsøplingen fra fritidsfisket strider med målsettingen i verneforskriften (i innledningen til besøksstrategien):

«Forsøplingen strider med målsetningen i verneforskriften om å beholde verneverdiene mest mulig uten større grad av ytre påvirkning».

Forsøplingen er med andre ord ikke forenlig med vernet. Utfordringen møtes med tiltak om rydding og besøksstrategi for å konsentrere forsøplingen til noen få steder. Begge deler kan bidra positivt. Men tiltakene har store svakheter ved seg, da de er for vage. Vi savner at planen oppstiller konkrete mål med forvaltningen av Saltstraumen marine verneområde. Disse målene kan eksempelvis utledes av verneforskriften og de til enhver tids utfordringer som gjelder i området. Målene må deretter danne grunnlaget for tilhørende konkrete planer og tiltak. Tiltakene og planene må være utformet slik at de er realiserbare og evaluerbare. Gjeldende forslag til forvaltningsplan inneholder ingen slik logikk, og dette er en stor svakhet med planen.

Rydding

Konsentrasjon av forsøpling til færre områder krever at de aktuelle områdene må ryddes jevnlig, minst 2 ganger i året, for ikke å bli totalt ødelagt. Det er positivt at Statsforvalteren anerkjenner behovet for å bruke profesjonelle dykkere til å rydde opp under vann i Saltstraumen. Men tiltaket er for vagt, uspesifikt og derfor lite egnet til å sikre en effektiv opprydding. Dette da det ikke står noe om hvor ofte profesjonelle dykkere skal rydde de ulike områdene. Det står heller ikke noe om hvordan det skal finansieres. I den tilhørende besøksstrategien utdypes det:

«I tillegg vil Statsforvalteren årlig forsøke å leie inn et dykkerfirma til å supplere ryddingen som Sportsdykkerklubben utfører, med forbehold om at vi får bevilgninger til dette fra Miljødirektoratet og at det er dykkerfirmaer som er interessert i oppdraget».

Tiltak om slukplukking utført av profesjonelle dykkere er ikke et reelt tiltak så lenge det tas slike forbehold. Skal tiltaket fungere optimalt, må det inngås avtaler med arbeidsdykkfirma over flere år av gangen. Det kan ikke være usikkerhet for om tiltaket kan gjennomføres eller ikke fra år til år.

Dersom fraværet av plan om en slik avtale skyldes økonomi, ønsker vi å minne om prinsippet om at forurensere betaler. Det er innenfor Statsforvalterens handlingsrom å tilrettelegge for at utgiftene til innleie av dykkertjenester skal bæres av de samme som forsøpler. Dette kan for eksempel gjøres gjennom verneforskriften ved at det innføres avgift for turistfiske. Avgift for turistfiske vil sannsynligvis også gjøre at det blir færre fiskere og dermed mindre forurensning. Ved betaling av avgift vil man også få registrering over hvor mange som fisker, og hvordan antallet utvikler seg over tid. Avgiften må så klart gjelde all form for fangst i verneområdet, også undervannsjakt. Man vil med å innføre et system for fiskekort, også nå ut med informasjon om hvor og hvordan man kan fiske i verneområdet. Det kan også da inkluderes i systemet at all fangst må rapporteres, både antall, art og størrelser.

Det tar tid å lære seg hvordan man skal dykke i Saltstraumen på en forsvarlig måte, og det tar tid før man lærer seg teknikker for å plukke effektivt, og trener opp blikket til å se slukene innimellom alt det marine livet. Ryddingen skal også gjennomføres skånsomt for ikke å forringe verneverdiene, og er derfor tidkrevende og møysommelig arbeid. Og det kan kun utføres når det er lite strøm, dvs i perioder hvor det er halv måne. Dersom det skal brukes nye firma hvert år, vil det bli lite effektivitet og systematikk i ryddingen.

Tiltaket om å videreføre ordningen med å gi dykkeklubben støtte for å plukke sluker er fornuftig, da de kjenner strømmen godt. Men det er ikke profesjonelle dykkfirma som skal supplere ryddingen sportsdykkerklubben utfører, men motsatt. Ryddearbeidet kan ikke baseres på frivillige dykkere. Å rydde fiskelinjer i sterk strøm medfører stor risiko for fritidsdykkere. Arbeidsdykkere har et helt annet nivå av sikkerhet. Spørsmålet er om det er forsvarlig og etisk riktig av statsforvalteren å lene seg så tungt på frivillige dykkeres innsats som de gjør. Dette med tanke på risikoen frivillige utsetter seg for.

Skjøtselsplan

Under punktet om Skjøtselsplan står det at planbehov ikke er avklart. Det virker merkelig, sett i forhold til at forsøplingen i verneområdet anerkjennes som i strid med målet for vernet. § 7. Skjøtsel i Verneforskriften gir forvalter myndighet til å iverksette tiltak for å opprettholde eller oppnå den naturtilstand som er formålet med vernet, dette i samsvar med Naturmangfoldloven § 47.

Forvaltningsutfordringer

Den mest vesentlige forvaltningsutfordringen er det manglende kvalitative vernet som området er prisgitt i kraft av verneforskriften. Forskriften er utilstrekkelig og bør endres med mål om å kvalitativt bedre det marine vernet. Vi foreslår at Statsforvalteren følger opp utfordringen i tiltaksdelen til planen.

For oss i reiselivsbedriften Nord&Ne som lever av å ta med oss dykkere fra hele verden ned i Saltstraumens magiske undervannsverden, er det fortvilende å se hvordan dette unike området ødelegges. Våre utenlandske gjester reagerer på at Norge ikke tar bedre vare på sine marine verneområder. Det er flaut både for Norge og for Bodø at et så særegent, sårbart og verdifullt undervannsmiljø ikke har et reelt vern, men forsøples mer for hvert år som går. Saltstraumen rangeres som et av verdens beste dykkesteder. Dette er imidlertid en rangering som står for fall i takt med at området forvaltes på en svært utilstrekkelig måte. Det er også i ferd med å bli farlig å dykke her som følge av alle fiskelinene man lett setter seg fast i. Og det blir stadig færre store fisker å se, spesielt av torsk og kveite. Verneområdet føyer seg dessverre inn i rekken av papirparker både innenlands og utenlands. Vernet, i ordets rette forstand, er ikke reelt.

Klima- og naturkrisen er vår tids største krise. Den skjer overalt – også her hjemme. Dette var ikke et fokus når «Råd til utforming av marine verneplaner» kom 17. februar 2003. Saltstraumen marine verneområde ble tuftet på denne noe utdaterte utformingen. Vi har mye ny kunnskap siden den gang. Norge som ansvarlig nasjon har også inngått mange internasjonale avtaler siden da. Den siste og viktigste: Naturavtalen «Kunming-Montreal Global Biodiversity Framework (GBF)», ble

ferdigforhandlet 22. desember 2022. Norge hadde en sentral rolle i forhandlingene som pådriver for en ambisiøs avtale. Regjeringens budskap har siden den gang vært at avtalen skal følges opp med sterk innsats for naturen her hjemme.

Forvaltningen av Saltstraumen marine verneområde rimer ikke med ordlyden en sterk innsats for naturen. Om forvaltningsplanen vedtas som den er i dag, vil den ikke utgjøre noen reel forskjell for verneverdiene. Og den fungerer heller ikke som et verktøy for å overvåke og sikre verneområdet som et referanseområde. Et av de sentrale punktene i Naturavtalen (GBF) er å restaurere skadet natur. Å flytte litt rundt omkring på forurensning av naturverdier innenfor et sårbart verneområde er ikke det samme som restaurering av naturverdier. Naturavtalen (GBF) slår også fast at i områder som vernes skal kun aktivitet som er i overensstemmelse med verneformålet være tillatt. Naturavtalen har som mål om å stoppe ødeleggelse av all natur av høy verdi. Når man ikke klarer å få til dette i et vernet område, hvor skal man da få det til?

Statsforvalteren i Nordland som ansvarlig forvaltningsmyndighet har mulighet til å foreslå endringer ovenfor Miljødirektoratet i en verneforskrift som ikke noen sinne har fungert etter hensikten. En verneforskrift som er utdatert etter dagens avtaler og kunnskap, og som i dag kun fungerer som en politisk hvilepute. Vi oppfordrer Statsforvalteren i Nordland til å starte en slik prosess.

Besøksstrategi

Forskjellsbehandling fiske fra land og fra båt

Ødeleggelsene av tareskog, rasing av oppveksthabitat for marint liv, daglige dyretragedier som involverer marint liv og fugler, spredning av plast i miljøet, forurensning med bly, har alle sin årsak i fiske i tareskogområder. Slikt fiske foregår både fra båt og fra land. Forslag til besøksstrategi retter seg imidlertid bare mot fritidsfiske fra land. Fiske fra båt må inkluderes i strategien, all den tid denne formen for fiske er en vesentlig bidragsyter til utfordringene.

Tareskogen og det marine livet forøvrig, ser ikke forskjell på forsøpling av sluker og liner som stammer fra land eller i båt. For tareskogen er imidlertid konsekvensene av fiske fra båt større enn fiske fra land. Det skyldes at det ofte fiskes med sterkere liner fra båt. Båtfiske bidrar også til å spre forsøpling fra fiske til nye områder i verneområdet, fordi båtene kommer til overalt. Å lage en besøksstrategi med mål om å redusere omfanget av avslitte fiskeliner og fiskesnører til Saltstraumen uten å inkludere båtfiske, fremstår derfor som illusorisk. Det innebærer også en forskjellsbehandling, hvor de som har råd til å leie båt slipper å forholde seg til forurensning av verneverdiene og behov for regulering. Dette er åpenbart lite hensiktsmessig form for regulering.

Evaluering

Besøksstrategien må ha en plan for når den skal evalueres i forhold til om den har ønsket effekt. Og det må være en plan for hvordan denne effekten kan måles. En første evaluering bør gjøres etter en sesong, for å kunne justere tiltakene raskt dersom de ikke har effekt. Det er en reell fare for at fisket øker i områder av verneområdet hvor det ikke er markert noe røde eller grønne linjer. I så fall vil forurensningen bare forflyttes til nye områder, og forurensningsproblemet i sum være minst like stort.

Valg av røde og grønne soner

Ved valg av hvor man vil kanalisere landfiske, må et av kriteriene være at områdene er tilgjengelig for rydding utført av profesjonelle dykkere. De må ha lufttilførsel og kommunikasjon fra land, og områder de kan rydde i begrenses derfor av lengde på kabel og at man kan kjøre fram til området. Skal det ryddes fra dykkebåt, blir kostnadene betydelig større. Alle de grønne områdene på kartet er tilgjengelig for profesjonelle dykkere fra land, og er ut fra det gode valg.

Ørneset og Kafe kjelen er to av de mest populære fiskeplassene i Saltstraumen, da de er lett tilgjengelig. Begge steder er det dessverre lett å sette seg fast, og det mistes store mengder fiskeredskaper her. Det er likevel fornuftig å beholde disse to som grønne soner, da Ørneset er

tilrettelagt på land for fiske for handikappede, og Kafe Kjelen er en etablert fiskeplass over mange år. Begge områdene har svært stort arts mangfold og spennende geologi, så det er helt nødvendig å ha jevnlig opprydding flere ganger i året for å forsvare å kanalisere fiske hit med den forurensingen som følger med.

Utenfor Oksebåsen er det svært dypt, og det er derfor et område det er mulig å fiske uten å sette seg fast. Også ved det gamle fergeleie ved Ørneset er det lite tareskog og en grei plass å fiske. Kvitberget har en del tareskog, men dette berget er også en etablert fiskeplass og det er fornuftig å ha steder å fiske både på utsiden og innsiden av strømmen. Det er viktig at de røde områdene fra Kvitberget og mot brua respekteres, da dette er områder med virkelig gammel tareskog, som ligner hengende hager. Det har siste to årene kommet svært mye liner i denne tareskogen, disse er så infiltrert at den er vanskelig å få løs. Disse områdene er også umulig for dykkefirma å komme til uten å ha båt.

Under brua på Knaplundssiden har det vært fisket mye fra land, dette er et område som sannsynligvis vil trenge et fiske-forbudtskilt for å få til en endring. Under brua er det umulig å rydde sluker og snører da det ligger i skipsleia, og strømmene er svært vanskelige. Dette er også det området flest turister besøker, og burde forbeholdes som et sted å betrakte strømmen uten å ha fiskekroker susende rundt ørene.

Informasjonstavler

Det er svært positivt at det skal lages nye informasjonstavler, og at det lages 3 temaplakater. Turister etterspør mer informasjon om hvor og hvordan de skal fiske for ikke å forsøple, men også informasjon om selve malstraumfenomenet, og om livet under vann. Den ene temaplakaten skal være en presentasjon over hvilke naturverdier som finnes i verneområdet. Det er litt vanskelig å forstå hva det betyr, hva som skal formidles på selve verneområdeplakaten i forhold til på denne temaplakaten.

Uansett er det viktig at konsekvensene av å miste sluker og fiskeliner i Saltstraumen formidles tydelig, da dette vil være det sterkeste virkemidlet for at fiskere skal følge oppfordringen om å kun fiske i grønne soner. Denne informasjonen må formidles ved alle grønne soner, og alle naturlige parkeringer. Den unike geologien i strømmen må også løftes fram på verneområdeplakaten.

Informasjon som bør med på tavlene om «Fiskevettregler», er at «catch and release» dvs fiske i den hensikt å slippe løs fisken, er forbudt i Norge. Likedan fredningstiden for kveite og regler for minstemål (84cm) og maksimal mål (200cm). Minstemål for andre arter. Fangstforbud av steinbit i verneområdet vedtas forhåpentligvis om kort tid (ute på høring nå), og må med. Andre momenter kan være å anbefale å fiske med sluker som har en krok i stedet for tre, og å ikke fiske med tunge sluker. Informasjon om rask avlivning av fisken, hvor gjøre av fiskeavfall, bruke hele fisken og at småsei er snadderemat er andre momenter.

I besøksstrategien sies det at det på ingen måte er ulovlig å fiske i røde soner, men fiskere henstilles til å begrense fisket til de grønne sonene. Dersom informasjonen formidles like vagt og forsiktig på tavlene, er det lite sannsynlig at man når fram til turistene med budskapet. Informasjonen må formuleres på en tydelig måte, slik at det ikke levner tvil om hvor man kan fiske og hvor man ikke kan fiske. Tavlene må også være på tysk og engelsk, og om mulig med QR-koder for eventuell tilleggsinformasjon.

Valget av forsidebilde til besøksstrategien er lite heldig, det viser fiske fra et av områdene markert med rødt i strategien. Bildet er derfor misvisende og forvirrende.

Plassering av tavler

De grønne sonene må ha alle 3 temaplakantene, ikke bare Fiskevettreglene. Mange turister har vært her før, og kjører rett til Ørneset, Kafe Kjelen eller Kvitberget for å fiske. De vil ikke få med seg informasjon plassert andre steder.

Coop Prix Saltstraumen må ha alle temaplakatene i tillegg til verneområdeplakaten, da man her når de fleste som besøker Saltstraumen.

Parkeringen ved Saltbrygga, Ripnes, må ha alle de tre temaplakatene og helst også verneområdeplakaten. Her parkerer svært mange fiskere og disse nås ikke via de andre info-stedene.

Saltstraumen brygge må ha alle de tre temaplakatene opp i tillegg til verneområdeplakat. De fleste av bryggas gjester er fiskere, og vil ikke se plakater opphengt andre steder.

Vi avslutter med å sitere to tidligere miljøvernministre, Espen Barth Eide og Sveinung Rotevatn:

«Saltstraumen marine verneområde er et område med naturverdier av både lokal, nasjonal og internasjonal betydning. En målsetting med vernet er å beholde disse verneverdiene uten større grad av ytre påvirkning. Tiltak og aktivitet som kan forringe verneverdiene, som f.eks. forsøpling, er forbudt innenfor verneområdet.»

Innsendere:

Interessegruppa for Saltstraumen marine verneområde
har som formål å:

- Jobbe for et reelt vern i henhold til verneformålet
- Formidle kunnskap om Saltstraumen marine verneområde.
- Støtte og legge til rette for forskning i det marine verneområde i samarbeide med forskningsinstitusjoner og forvaltningsmyndighet.

Nord&Ne

er en dykkebedrift som guider dykkere og snorklere fra både inn- og utland i Saltstraumen. Vi har «no-hunting policy». Til de som ikke vil stikke hodet under vann, har vi laget en utendørs fotoutstilling som er åpen og gratis. Vi bruker denne til å formidle informasjon om livet i Saltstraumen marine verneområde. Vi har også dykkekurs og salg / service av dykkerutstyr.

Med hilsen

Interessegruppa for Saltstraumen marine verneområde
v/ Vebjørn Karlsen

NORD&NE
v/ Borghild Viem og Fredric Ihrsen

Saltstraumen
16.01.2024

Statsforvalteren i Nordland

Postboks 1405
8002 BODØ

Svar på høring - Forvaltningsplan for Saltstraumen marine verneområde - Bodø kommune

Vi viser til forvaltningsplan for Saltstraumen marine verneområde med besøksstrategi som er lagt ut på høring. I forvaltningsplanen legges det vekt på den betydelige mengden forsøpling som skjer i verneområdet. Den foreslåtte besøksstrategien er et tiltak for å begrense dette. Vi støtter innholdet i planen og grunnlaget for besøksstrategien, men ønsker å peke på noen forhold i planen.

Forsøpling fra sportsfiske beskrives som enormt og økende. Det er ingen tvil om dette kommer i direkte konflikt med verneformålet (§1, §3-2). Forvaltningsplanen har til hensikt å rydde opp, at rydding av forsøpling skal være pågående, og begrense videre forsøpling.

Forvaltningsplanen starter med en beskrivelse av naturen. Denne må være oppdatert og dekkende, og bør også holdes oppdatert. Spesielt ved etablering av planen gjelder dette naturtyper. Her henvises det til kartlegginger etter Naturtyper i Norge. Disse ble gjort etter NiN 1.0. Artsdatabanken lanserte i 2023 NiN 3.0. Vi mener det er viktig at når planen godkjennes og settes i verk så er beskrivelsene omarbeidet og gitt etter den gjeldende versjonen av NiN.

Planen sier noe om forvaltningsutfordringer. Det er verdt å berømme Statsforvalteren for initiativet med å ta tak i problemet med sluker og fiskesnører, som åpenbart bryter med verneformålet. Her kommer noen momenter ved vernet som er verdt å berøre. Vi mener Statsforvalteren er for passiv når det uten kommentarer vises til at fiske reguleres etter Havressursloven etter unntaksbestemmelsene i forskriften. Når fiske så ettertrykkelig er ødeleggende for verneformålet vil vi henstille Statsforvalteren å ta opp dette med Miljødirektoratet for å gjøre endringer i verneforskriften. Her er Naturmangfoldloven og Havressursloven i konflikt, noe som kan løses. Statsforvalteren har også en positiv dialog med Fiskeridirektoratet i denne saken, og spesielt når det gjelder prosessen med begrensnings av beskatning av steinbit, som kan ses i sammenheng. I samme tema vil vi knytte en kommentar til vernet. I formålet med vernet (§1) står det at vernet gjelder sjøbunnen. Saltstraumen var blant de første marine verneområdene som ble etablert. Senere har det vært vanlig at vernet gjelder «havoverflaten, vannkolonnen og sjøbunnen». Vi mener det er grunnlag for å gjøre en endring i forskriften. Grunnlaget er slik det beskrives i avsnittet «Naturmangfoldloven» der det vises til lovens

Postadresse

7491 TRONDHEIM

Org.nr. 974 767 880E-post:
postmottak@ntnu.no
<http://www.ntnu.no>**Besøksadresse**

Erlings Skakkes gate 47 B

Telefon

+47 73 59 22 80

Telefaks

+47

Saksbehandler

Torkild Bakken

Tlf: +47 73592382

All korrespondanse som inngår i saksbehandling skal adresseres til saksbehandlende enhet ved NTNU og ikke direkte til enkeltpersoner. Ved henvendelse vennligst oppgi referanse.

§10 om økosystemtilnærming. Når vernet kun gjelder sjøbunnen er økosystemtankegangen ikke fyllestgjørende.

Det er positivt at Statsforvalteren i samme avsnitt peker på andre paragrafer i Naturmangfoldloven som er viktig for utøvelsen av rollen som vernemyndighet. Her pekes det blant annet på unntaksbestemmelsen i forskriften, og behandling av dispensasjoner. Havbruk er en aktivitet det kan søkes dispensasjon for (§5-2). Havbruk er ikke i tråd med verneformålet ut fra utslipp og aktivitetsnivå og dermed ytre påvirkning (s. 19). Her er det positivt at det også pekes på viktigheten av aktivitet som skjer utenfor verneformålet men som kan påvirke verneformålet, får en oppmerksomhet i forvaltningsplanen. Her påhviler det også et ansvar hos Statsforvalteren som vernemyndighet å følge opp dette.

Et punkt i verneformålet (§1) er at verneområdet skal være et referanseområde for forskning og overvåking. Det betyr at det må søkes om dispensasjon for forskningsaktivitet etter Naturmangfoldloven all den tid dette ikke er listet opp som generelle unntaksbestemmelser i forskriften (§4) (s. 22). Det er rart at et punkt som er en del av verneformålet ikke er nevnt, mens aktiviteter som høsting, fiske, jakt og fangst, som er i strid med verneformålet, er listet opp som unntak det ikke trengs å søkes om. Omtalen om hva som vil tillates og ikke av forskning innenfor verneområdet er ganske kategorisk, og står i kontrast til hvordan søknad om uttak av skjellsand, en ikke fornybar ressurs, vil bli behandlet (s. 21-22).

For å summere opp de tre siste avsnitt mener vi det er grunnlag for at Statsforvalteren tar opp endringer i verneforskriften med Miljødirektoratet.

Målet med besøksstrategien er å redusere omfanget av avslitte fiskesnører og sluker. Dette er et godt tiltak, og en nødvendighet med tanke på de mengdene som beskrives som forsøpling, for å ivareta verneformålet. Tiltaket som beskrives for å nå målet er å kanalisere de som fisker fra land til soner der fiske er greit. Dette er bra tiltak. Men det henger ikke helt sammen med det som beskrives i forvaltningsplanen, der den negative påvirkningen beskrives som også fiske fra båt. Dermed må den samme begrensningen med soneinndeling gjelde for fiske både fra land og fra båt. Ellers vil ikke tiltaket for å ivareta verneformålet oppfylles. Vi mener også at en henstilling til ikke å fiske i røde soner (ikke greit å fiske) blir for svak. Teksten er lagt på et nivå «vær så snill ikke fisk», det blir altfor passivt. For at dette skal fungere etter hensikten må det sannsynligvis settes opp forbudsskilt. Det bør vurderes om det kan gjøres en endring i verneforskriften, eventuelt bruke den gode dialogen med Fiskeridirektoratet til å lage en forskrift etter Havressursloven, slik de foreslår for steinbit.

Når det gjelder begrensning av fiske kan dette tolkes som et inngripende tiltak, etter norsk målestokk. Vi vil i den forbindelse vise til innspillet fra Nord universitet som gir eksempler på langt strengere verneformer internasjonalt. Vi støtter generelt deres innspill. På dette området kan Havforskningsinstituttet vise til forskning fra hummerfredningsområder der det ikke er tillatt med fiske og fangst. Tydelige effekter fra disse områdene viser for både hummer og en del fiskearter blir fiskene og bestandene større, noe som gir en positiv effekt for fiskbare ressurser på utsiden av verneområdet. Dette er i tråd med studier i internasjonal forskning fra andre deler av verden. Det opprinnelige arbeidet med marin verneplan i Norge er 20 år gammel. Det har kommet til mye kunnskap siden det, og i 2023 undertegnet Norge FNs naturavtale. Dette bør gir argumenter til endringer i forskriften. For Saltstraumen der fiske er så tydelig i direkte konflikt med verneformålet må det være mulig å utforme et strengere vern enn det som er vanlig i andre verneområder.

Vi savner noen aksjonspunkter i forvaltningsplanen. Hvordan skal tiltak følges opp, og hvordan skal tiltak ha en utvikling som et ledd i aktiv forvaltning? Det skal settes ned en rådgivende gruppe. Dette er en ressurs som kan bidra til innspill og justering av tiltak, og at forvaltningsmyndigheten kan følge opp det marine verneområdet på en god måte.

Med hilsen

Ingrid Ertshus Mathisen
instituttleder

Torkild Bakken
førsteamanuensis

I samsvar med fullmakt er dette dokumentet godkjent elektronisk og har derfor ingen fysisk signatur

Fra: Mail Activation[Ann-ruben@hotmail.com]
Sendt: 09.11.2023 13:59:56
Til: Postmottak SFNO[sfnopost@statsforvalteren.no]
Tittel: Høring av forvaltningsplan saltstraumen

Sportsfiskere som bruker familien's og vår eiendom vet vi sliter mye kroker, da det bestandig ligger nylon stomper over alt, de fisker med 4 til 6 stenger samtidig, som de bunn agner med og vet av erfaring at bunnen er kronglete, og at det er berg hyller nedenfor flomålet som har kanter og vinkler der du garantert sliter bruket hvis man bunn meiter, det blir stående å fiske i mange år da de har lodd nederst, 1meter nylon opp til krok med agn og flottører 1m oppfor der igjen så kroken alltid henger 1meter fra bunnen. de flytter på steiner, sager ned busker på privat eiendom for å rydde plass til å kaste med lange stenger. Har ved flere anledninger måtte fjerne kveitekroker med agn på fra egen eiendom, som ligger der for fugler og andre dyr, noe som er en sikker død for dyrene hær i vernesona, Vi kan faktisk ikke lufte hunden vår på egen eiendom lengre da sånt ligger løst. Skogen rundt fiskeplassene er fulle av menneskelig avføring og toalett papir, noe som faktisk gjør den privat eiendommen til

**ubrukelig for de som faktisk bor hær. Det blir også brent søppel i tide og u tide, kjemiske varme elementer ligger i flomålet, noe de bare kaster fra seg. Vi har privat vei ned hit som er skiltet med hele 3 skit, der to av dem står svart på hvitt på engelsk at all kjøring på vei er strengt forbudt, men det blir oversett, veien er bratt og dårlig, så har ved flere anledninger ikke kunnet kjøre ut fra hjemmet, da de kjører seg fast hær og spinner opp veien. Som du kanskje forstår så tar sportsfiskere null hensyn til hverken verneområde eller private plasser, så et skilt med fising forbudt for sports fiskere hadde nokk vært på sin plass hær. Har til og med fått sjeler fiskeutstyr i privat bod på vår egen private kai. Med vennlig hilsen Ruben Høiskar og Ann Kristin Edvinsen. Paul og lauras vei 34.
8056 saltstraumen**

Sendt fra [Outlook for iOS](#)

Fra: Ragnhild Edvardsen[Ragnhild.Edvardsen@bodo.kommune.no]

Sendt: 08.12.2023 13:40:01

Til: Postmottak SFNO[sfnopost@statsforvalteren.no]

Tittel: Fra Saltstraumen kommunedelsutvalg: Innspill til Høring av forvaltningsplan og tilhørende besøksstrategi for Saltstraumen marine verneområde

Innspill til Høring av forvaltningsplan og tilhørende besøksstrategi for Saltstraumen marine verneområde

Saltstraumen kommunedelsutvalgs behandling i møte den 17.11.2023:

Vedtak:

Saltstraumen Kommunedelsutvalg (SKDU) har nøye vurdert **forvaltningsplanen og Besøksstrategiplanen for Marine verneplanen**. Planen oppfattes oversiktlig og enkel. SKDU ønsker presentere følgende kommentarer:

1. Planen bør utformes på en måte som unngår å legge en unødvendig byrde på lokalbefolkningen, men samtidig sikre bærekraftig forvaltning. Det kan være hensiktsmessig å vurdere begrensninger knyttet til både utvidelser av eksisterende flytebyggearbeid og etablering av nye brygger for kommersiell bruk.
2. SKDU ber om at lokal verving av steinbiter på en eller annen måte også inkluderes i forvaltningsplanen. Havforskningsinstituttet har konkludert med at tilstedeværelsen av stor steinbit kan være positiv for verneverdiene i verneområdet.
3. Når det gjelder **Besøksstrategiplanen**, er det av stor betydning å integrere den med de eksisterende utfordringene knyttet til parkering og toalettforhold i Saltstraumen. Det er avgjørende å utvikle de grønne områdene på en måte som imøtekommer behovene til besøkende, samtidig som det tar hensyn til lokalbefolkningen og ikke forårsaker ulemper. På nåværende tidspunkt mangler disse områdene nødvendige fasiliteter som parkering, toalettfasiliteter og avfallshåndtering. Det er viktig at disse infrastrukturelle elementene er på plass før planen iverksettes.

Per nå har kun det grønne området ved Ørnes, kommunal parkering, mens de øvrige foreslåtte grønne områdene mangler tilstrekkelig parkeringskapasitet. Det er også reist spørsmål om de anbefalte grønne områdene ved Kapstø, spesielt med tanke på tilgjengeligheten via en gangvei som leder til området.

Bekymringen omhandler også slitasje på mindre områder i motsetning til de større områdene som for tiden benyttes.

SKDU ber også om å få forelagt forslaget til skiltplan og innhold på skiltene til behandling.

Med vennlig hilsen

Ragnhild Edvardsen
Utvalgssekretær/Nærmiljøleder
Saltstraumen og Tverlandet
Politisk Sekretariat

911 72 622 (755 57 910)
ragnhild.edvardsen@bodo.kommune.no
www.bodo.kommune.no

Innlegg

Fiske, camping

Fotoer henta fra nettet.

- Liker
- Kommenter
- Send
- Del

Roar Martin Stenersen og 4 andre

Alle kommentarer ▾

Ingrid Moen Børli Administrator
[Elisabeth Nilsen](#) vet du?

1 t **Liker** Svar 1

Skriv en offentlig kommentar ...

Fra: Stig Skålbones[stig@skalbones.com]
Sendt: 17.01.2024 23:52:00
Til: Postmottak SFNO[sfnopost@statsforvalteren.no]
Tittel: Innspill til høring av forvaltningsplan for Saltstraumen marine verneområde

Innspill høring forvaltningsplan for Saltsteaumen marine verneområde.

Historikk: Jeg var en av de som var med i den lokale prosjektgruppa som holdt på med den tidlige vedtatte marine verneplanen.

Etter oppstart med arbeidet av forvaltningsplanen, har det vært noen miljøer som i stedet for å samarbeide for å få en best mulig forvaltningsplan, heller har ønsket å stoppe det meste i området, bortsett fra dykkingen som de selv holder på med. De bruker lite troverdig miljøet som argument for å stoppe utslippstillatelse hyttefelt, ønsker fredning av steinbiten (noe de fleste ønsker), fiskeforbud i verneområdet.....

Når det gjelder fredning av steinbiten, så er de fleste av oss enig i det. Det er synd at det ikke ble gjort før, før dykkerne og turistfiskerne raserte bestanden. (Dykkere har sagt at de har punerte 80% av steinbiten på enkelte små områder med 10 steinbiter).

I stedet for å være med i høringsprosesser oppfordrer dykkerne folk til å klage på vedtak. Alt for miljøet! Da blir det lite troverdig, når det argumenteres som positivt at det kommer mye mer turister ved et totalvern. Masse turister som skal kommer med fly, bil, båt, rib og bobil.... Den største faren for miljøet i Saltstraumen er ikke små utbygginger til lokalbefolkningen, men turismen inkludert dykkerne. Blir ikke turistnæringen stilt ansvarlig for sine besøkende, så vil det gå hardt ut over miljøet. Det vil neppe være nok med opplysningstavler. Næringen må ta sin del av ansvaret med å veilede sine besøkende.

Når det gjelder besøksstrategikartet, så kunne jeg sagt at det var utarbeidet for det meste av dykkere for dykkere.

Når fiskeplassene er ønsket så komprimert, på så få områder, så ser jeg for meg at det kan bli parkeringskaos. Det kan også bli et problem på fiskeplassene. Tettheten med fiskere vil gjøre at det slites mer sluker. Det vil nok bli en del problemer med parkeringen ved kafeen. Dette kan gå ut over kafeens gjester.

I Kapstø vil det som ellers på de grønne soner. Trafikken her vil bli en ekstra stor belastning for beboerne, med økt persontrafikk døgnet rundt forbi boligene som ligger i veikanten.

Jeg er kritisk til at dykkerne skal få bevege seg fritt i området. Når de går ut på grunna med store svømmeføtter, skader de faunaen og trolig også floraen, selv om det sies at den er sterk p.g.a. strømmen. (Se vedlegg)

Samtidig som deres harpunering i tillegg til turistfisket, har rasert steinbit bestanden.

Tiltak mot dette bør i første omgang være å lage et besøksstrategikart der dykkerne også er inkludert. Lokalbefolkningen bør være fritatt fra dette i forhold til fiske fra land.

Når det gjelder forbudet mot fiske av steinbit, bør det ikke være slik at man havner i fengsel, hvis man er uheldig å få en på kroken.

Til slutt. Hvis man husker på at det har bodd og bor folk i området. Vi alle samarbeider om å ta vare på området best mulig, så tror jeg det vil være forståelse for vernet og vi får det beste vernet.

Når det gjelder turismen, så tror jeg lokalbefolkningen til tider har nådd et metningspunkt for lenge siden. Det er et stort press på hele området.

Vedlegg 3 foto hentet fra nettet. Ilustasjon for skader i forbindelse med dykking.

Vennlig hilsen
Stig Skålbones
Saltstraumveien 785
8056 Saltstraumen

Statsforvalteren i Nordland
Postboks 1405
8002 Bodø
sfnopost@statsforvalteren.no

HØRINGSINNSPILL - FORVALTNINGSPLAN FOR SALTSTRAUMEN MARINE VERNEOMRÅDE

Vi viser til kunngjøring av høring om forslag til ny forvaltningsplan og tilhørende besøksstrategi for Saltstraumen marine verneområde, datert 03.11.2024, der Statsforvalteren ber om innspill innen 17. januar 2024. Her følger høringsinnspill fra Faggruppe økologi ved Fakultet for biovitenskap og akvakultur, Nord universitet.

Sju av våre eksperter innenfor marinbiologi, økologi og bevaring, ga 15. mars 2021, innspill til oppstartsmeldinga til denne forvaltningsplanen. Innspillet oppfordret til et forbud mot all fiske i verneområdet, og beskrev nytten av et totalt fiskeforbud innenfor slike marine verneområder, med referanse til erfaringer fra flere marine verneområder i utlandet. Vi ser i bakgrunns materialet for forslag til forvaltningsplan, at Statsforvalteren svarer dette forslaget ut med at de ikke har myndighet til å regulere fiske (ligger hos Fiskeridirektoratet), og at de politiske føringene er at den nasjonale marine verneplanen, som Saltstraumen marine verneområde er en del av, skal være et mildt vern der tradisjonelt bruk av sjøområdene ikke skal påvirkes av vernet. Samtidig ser vi med glede at Statsforvalteren, som følge av flere innspill til oppstartsmeldinga, tok kontakt med Fiskeridirektoratet om mulig regulering av fiske etter steinbit; den trolig mest truede fiskearten i verneområdet, selv om kartlegging av artssammensetning ikke er gjort. Fiskeridirektoratet har vært lydhøre og har nå utformet et forslag til forskrift om forbud mot fangst av steinbit i Saltstraumen marine verneområde, med høringsfrist 16. mars 2024. Vi ønsker med dette høringsinnspillet å gjenta oppfordringen om å få til et totalforbud mot fiske i Saltstraumen marine verneområde, om så som en prøveordning som evalueres etter prøveperioden.

Fiskeridirektoratet foreslår altså nå en forskrift om fredning av steinbiten i Saltstraumen marine verneområde, med hjemmel i havressurslova § 16 bokstav c. Bokstav c i denne paragrafen lyder

'Departementet kan fastsette forskrifter om gjennomføring av hausting, mellom anna om ... c. forbod mot hausting i visse område, av visse artar eller med visse reiskapar.'

Vi tolker denne paragrafen slik at Fiskeridirektoratet har hjemmel til å lage en forskrift om forbud mot all fiske innenfor et område. Men siden dette strider mot den nasjonale marine verneplanen, må vårt forslag kanskje løftes opp på politisk nivå?

I forvaltningsplanen for Saltstraumen marine verneområde, er det foreslått en besøksstrategi der sportsfiskere skal bli oppfordret til å ikke fiske fra land i definerte røde soner, og heller kanalisere dem til definerte grønne soner. Selvsagt vil vi sterk støtte dette forslaget, viss forvaltningsplanen må følge føringene i den nasjonale marine verneplanen (sportsfiske kan ikke forbyes). Men tiltaket vil sannsynligvis ikke minske fiskepresset i verneområdet i stor nok grad til å bedre fiskebestandene, da vi forstår det slik at en stor del av sportsfisket skjer fra båt, og noen vil uansett fiske i de røde sonene. Den store båttrafikken forstyrrer

dessuten fuglebestandene i området, som også er en del av det marine økosystemet i Saltstraumen. Målet med et marint verneområde bør være et sunt og naturlig økosystem. Tilstanden til det marine økosystemet i Saltstraumen ser ut til å ha blitt dårligere over tid. I alle fall har sportsdykkere som har dykket i Saltstraumen i mange år, dette inntrykket (informasjon fra f.eks. sportsdykkerfirmaet NOR&NE). I stedet for å vente til økosystemet forverres ytterligere, er vårt forslag å ta i bruk føre-var-prinsippet og innføre sterkere restriksjoner enn det forslaget som foreligger i forvaltningsplanen.

Vårt forslag er i korte trekk, å innføre forbud mot all fiske i Saltstraumen marine verneområde som en prøveordning over et visst antall år. Prøveperioden må vare lengre enn fem år, basert på at det tar minst fem år å gjenopprette et økosystem. Vi foreslår en prøveperiode på ti år, med en evaluering av forbudet i slutten av perioden. En slik ordning vil kreve en annen utforming av forvaltningsplanen. For eksempel vil §1 (Formål) i Forskrift om vern av Saltstraumen marine verneområde, være oppfylt: *'... Det er en målsetting å beholde verneverdiene uten større grad av ytre påvirkning, og området skal kunne tjene som referanseområde for forskning og overvåking.'* En tiltaksplan for rydding av snører og sluker vil ikke være nødvendig, og informasjonstavler vil få delvis annet innhold enn det som er foreslått i forslag til besøksstrategien som følger forvaltningsplanen.

Dersom et fiskeforbud i Saltstraumen skulle bli testet ut, måtte en forvaltningsplan inneholde et overvåkingsprogram av økosystemet i Saltstraumen. Det ville være essensielt for å få til en evaluering av effekten av fiskeforbud, selv om økosystemet i området i utgangspunktet er dårlig kartlagt. I forslaget til Forvaltningsplan for Saltstraumen er det ikke laget en skjøttselsplan som det er oppfordret til i Forskrift om vern av Saltstraumen marine verneområde; § 7 (Skjøtsel): *'Forvaltningsmyndigheten, eller den forvaltningsmyndigheten bestemmer, kan iverksette tiltak for å opprettholde eller oppnå den naturtilstand som er formålet med vernet i samsvar med naturmangfoldloven § 47.'* En prøveperiode med fiskeforbud med et overvåkingsprogram, ville legge et godt kunnskapsgrunnlag for å lage en slik skjøttselsplan.

Vi har valgt å ikke kommentere i detalj de tiltak som er foreslått i forvaltningsplanen for Saltstraumen marine verneområde (kanalisering av sportsfiske og rydding av snører og sluker). Men vi har en god dialog og samarbeid med Sportsdykkerfirmaet NORD&NE, og vet at de har mange gode høringsinnspill til denne forvaltningsplanen, spesielt om rydding av snører og sluker. Vi håper derimot at Statsforvalteren kan løfte fram vårt forslag til de rette instanser. Saltstraumen vil være en glimrende kandidat til å bli et marint verneområde i sin sanne betydning.

Det er flere som har bidratt til dette innspillet, de fleste er fagansatte ved Faggruppe økologi, men også andre faggrupper ved FBA har bidratt. Størst bidrag kommer fra Mark Costello, Henning Reiss, Pål Asgeir Olsvik, Galice Hoarau, Leslie Noble, Jarle Tryti Nordeide og Vigdis Tverberg.

Med hilsen
for Faggruppe økologi, FBA, Nord universitet

Vigdis Tverberg

Faggrupeleder økologi

Fra: Veronica Johansen[verjohan85@gmail.com]
Sendt: 17.01.2024 22:45:58
Til: Postmottak SFNO[sfnopost@statsforvalteren.no]
Kopi: Ronny minsin[ronny.hanssen@gmail.com];
Tittel: Innspill til forvaltningsplan og tilhørende besøksstrategiplan for Saltstraumen marineverneområde

Innspill til forvaltningsplan og tilhørende besøksstrategiplan for Saltstraumen marineverneområde

Viser til den foreslåtte planen om å regulere sportsfiske i Saltstraumen til kun fire områder, blant annet Kapstøfjæra. For å komme seg til Kapstø må du via en gangvei i dag, der kjøring kun er tillatt for å komme seg til eiendommene. Denne gangveien er i turistsesongen veldig mye brukt, og det er mye kjøring. Det parkeres på snuplass og i veien både med bobil og personbiler. Det å skal regulere slik at turistene henvises til Kapstø vil gi økt trafikk, og Kapstø er ikke tilrettelagt for det. Det er ikke noen toalettfasiliteter, ingen søppelkasser eller parkeringsmuligheter. I vårt boligområde har vi i dag turister som parkerer på vår tomt, går inn i hagene våre, og inn i lekehusene til barna.

Vi som "bor i fjæra» koser oss med synet av oteren og ørnen som fanger fisk. Hegra og skarven som sitter majestetisk skuer utover havet. For ikke å glemme ærfuglene som kommer ut med «straumen», og legger seg til på havet og i fjæra. Hvordan vil økt turisme i dette området påvirke dyrelivet med tanke på reir og hekkeområder rett utenfor husveggene og rundt naustene i fjæra? Turistsesongen starter for Saltstraumen med fiske i fjæra fra april/mai. Våren er den viktigste tiden for kurtisering, bygging av reir, legger egg, ruging, de beskytter og mater ungene etter klekking. Hvordan kan vi beskytte disse, når det er lagt opp til å samle flere turister på et mindre område? Fiskemåken er rødlistet og bor sammen med oss i Kapstøfjæra!

For å stå å fiske i Kapstøfjæra og på Kapstøskjæret er det en fordel å ha kunnskaper om terrenget. Vi har hvert år en god del turister som blir stående fast på skjæret ved flo, og noen av dem har trengt assistanse av lokalbefolkningen med båt for å komme seg inn på land. Det er stor forskjell på fising på flo og fjæra. Det er tang og tare man lett kan sette seg fast i, og det slites mye nylon og kroker hver dag, noe som skader både fisk, krabber, fugl og tareskogen.

I de senere år er det økt båtturisme i Saltstraumen, og utenfor Kapstøfjæra. Dette skaper konflikter mellom de som står og fisker fra land og de som er i båt da de ligger nært land for å fiske i all hovedsak kveite. Det er mange som kommer hit og dykker, og dette vil også skape konflikt med de turistene som står på land og fisker.

Vi vil ha turistene i Saltstraumen, men vi vil ikke ha de inn i hagene våre. vi ønsker at turistene skal få mulighet å fiske over et større område uten at det offentlige skal legge en føring for kun fire områder det i dag ikke er tilrettelagt eller tatt hensyn til lokalbefolkningen. Vi mener det er mest fornuftig og minst inngripende overfor lokalbefolkningen å henvise sportsfiske og turistene ned til brufoten og området rundt der. Her er det parkering, toalettfasiliteter og søppelkasser om sommeren. Kyststien er også tilrettelagt for turister som innbyr til å fiske over et større område.

Mvh Ronny og Veronica

Kapstøveien 37

8056 Saltstraumen

77/18

Fra: Wenche Antonsen[wenche.ant@hotmail.com]
Sendt: 15.01.2024 18:55:08
Til: Postmottak SFNO[sfnopost@statsforvalteren.no]
Kopi: Helge Jakobsen[hejonn@online.no];Martin André
Antonsen[martin.a.antonsen@hotmail.com];
Tittel: Innspill besøkstrategiplanen Saltstraumen Marine verneplan- Privat

Innspill til Besøksstrategiplanen for Saltstraumen Marine Verneområde

Vi, som private innbyggere og nærmeste naboer til det anbefalte sportsfiskeområdet Kapstøfjæra, ønsker å formidle våre bekymringer i forbindelse med Besøksstrategiplanen for Saltstraumen marine verneområde. Våre adresser er 77/5, 77/35 og 77/162, Kapstøveien 27, 25 og 29.

Planen viser 4 små områder satt av til sportsfisking, mot hele straumløpet i dag. Vårt hovedanliggende er den foreslåtte anbefalingen om sportsfiske i Kapstøfjæra. Tomtegrensen til 77/5 går til middels flo, og det er nettopp i dette området at planen anbefaler besøkende sportsfiske. Å ha turister så nært våre hager vil utgjøre en betydelig utfordring og oppleves som et overtramp.

Vi opplever allerede i dag store belastninger med gjester som krysser gjennom våre hager, parkerer på plener og langs private veier, noe som fører til støyp problemer, utfordringer med søppel og økt slitasje på våre private områder. Å øke aktiviteten i dette området vil forverre situasjonen og påvirke vår bo- og livskvalitet negativt. Med 4 små anbefalte områder vil belastningen på de ulike områdene øke, og vi er bekymret for verdien av boligene våre og vår generelle livskvalitet.

Området har i dag ingen fasiliteter som vil kreves med ett slikt inngrep. Her finnes ikke søppelkasser, toaletter og tilgangen er via gangvei. Denne gangveien er allerede i dag belastet av besøkende som ikke overholder skiltene.

Vi oppfordrer derfor til en revurdering av anbefalingen for sportsfiske i Kapstøfjæra og foreslår heller naturlige områder som allerede er tilrettelagt for allmenn ferdsel, for eksempel brufoten til Saltstraumbua. Dette vil ikke bare bidra til å bevare vår private eiendom, men også sikre en bedre fordeling av besøkende og dermed redusere konfliktpotensialet mellom turister og lokale beboere.

Videre mener vi at Kapstøfjæra ikke er egnet for uerfarne sportsfiskere på grunn av sitt komplekse miljø med mye tang og tare, store forskjeller mellom flo og fjæra, samt sterk undervannsstrøm ved "Johan-bergene" (77/5). Å anbefale dette området vil kunne føre til ødeleggelse av store mengder sluker, noe vi daglig er vitne til i løpet av sommerhalvåret. Om du ikke vet hvor eller når du skal stå sliter du sluker, og selv om rydding er lett, mener vi det ikke veier opp for slitasjoen i miljøet både natur og mennesker. Dette er heller ikke i tråd med målene for planen.

Vi ber om at våre bekymringer og innspill blir nøye vurdert i utformingen av Besøksstrategiplanen. Å finne løsninger som balanserer verneområdets interesser med hensynet til lokale innbyggere er avgjørende for å sikre et bærekraftig og harmonisk samspill.

Med vennlig hilsen,

Helge Jakobsen, Wenche Antonsen, og Martin Andre Antonsen

Innspill til forvaltningsplan for Saltstraumen Marine Verneområde:

Det vises i tekst til kunnskapsgrunnlag og forskning. Der vises til uttalelser fra fritidsdykkere, og til manglende registrerte rødlistearter. Likevel forutsettes det at rødlistearter kan være til stede i Saltstraumen. På samme vis beskrives det at kråkebollene ikke er noen trussel mot tareskogen på grunn av kraftige strømmer. Steinbitens rolle og mulige påvirkning nevnes ikke.

Hva skjer eller kan skje i Saltstraumen som følge av klima- og temperaturendringer?

Det synes å være et stort behov for kontakt med marine forskningsmiljø som kan beskrive forskningsoppdrag og søke finansiering på eget grunnlag.

Nytt tiltak: Kontaktmøter med dykkere og marine forskningsmiljø for å utvikle en forskningsstrategi som øker kunnskap om arter i verneområdet og utviklingen i verneområdet.

Hva skjer med seistammen i Saltstraumen, og hvilke utviklingstrekk registreres over tid?

Nytt tiltak: Det bør opprettes ei digital «fangstdagbok» tilgjengelig for alle som fisker i Saltstraumen hvor fangst kan registreres hver dag.

Utslipp i området:

Det vises til prinsippet om miljøforsvarlige driftsmetoder, hvor det skal kreves beste tilgjengelige teknikker og driftsmetoder. Dette må få betydning for utslipp av kloakk fra boliger, og utslipp fra landbruket og akvakulturnæringer. Det må startes dialog om utslipp og innføring av framtidige krav om 0-utslipp.

Nytt tiltak: Det etableres dialog med parter som gir utslipp til Saltstraumen med mål om å finne framtidige løsninger med best tilgjengelige teknikker og driftsmetoder.

Det fiskes intensivt fra både båt og land. Tap av sluker og snøre gjelder begge fiskemetoder, og tiltak må gjennomføres for både fiske fra land og båt. Se tiltak i besøksstrategi.

Strandsøppel:

Teksten viser til forsøpling av strandsonen, og til at frivillige kan bidra. Dette bør initieres av Statsforvalter i samarbeide med Bodø Kommune.

Nytt tiltak: Det initieres et lokalt prosjekt hvor reiselivsnæringen og friluftsjakter tilbyr strandrydding som et tiltak for besøkende i Saltstraumen.

Til besøksstrategien:

Besøksstrategien må også gjelde fiske fra båt, dette i tråd med Forurensningsloven (Lov om vern mot forurensninger og om avfall) hvor det lyder:

§ 2.(retningslinjer)

Gjennomføringen av loven skal skje etter disse retningslinjer:

1. Det skal arbeides for å hindre at forurensning oppstår eller øker, og for å begrense forurensning som finner sted. Det skal likeledes arbeides for å unngå avfallsproblemer. Loven skal nyttes for å oppnå en miljøkvalitet som er tilfredsstillende ut fra en samlet vurdering av helse, velferd, naturmiljøet, kostnader forbundet med tiltakene og økonomiske forhold.
2. Forurensningsmyndighetene skal samordne sin virksomhet med planmyndighetene slik at planlovgivningen sammen med denne lov brukes for å unngå og begrense forurensning og avfallsproblemer.

Tiltak: i samarbeide med reiselivet/ Bodø Jeger og Fisk lage ei frivillig registrering av fangst i verneområdet (mengde og art), ev gjennom en digital registrering, «fangst dagbok».

Tiltak: Opplyse om konsekvenser av tapt line og fiskeutstyr. Promotere registrering av tapt fiskeutstyr gjennom appen «Fritidsfiske», noe som også kan bidra til oversikt over hvor utstyr blir tapt. Dette må også gjelde for fiske fra båt, da snøre og sluker fra båt også forurensner.

Tiltak: Revidering av besøksstrategier. Referansegruppen brukes til innspill og dialog om hvordan besøksstrategien ivaretar vernet og verneverdiene. Mulig evaluering og eventuelt revidering av besøksstrategier etter 2 år.

Kjerringøy 16.januar 2024

Astrid T. Olsen, SV-politiker

Statsforvalteren i Nordland

Dato:12.02.2024
Saksbehandler:Aviaja Kleist
Telefon direkte:90 40 09 72
Deres ref.:
Løpenr.:13035/2024
Saksnr./vår ref.:2017/17760
Arkivkode:233

Høringsuttalelse fra Bodø kommune vedrørende forvaltningsplan for Saltstraumen marine verneområde

Bodø kommune takker for muligheten til å komme med uttalelse til forvaltningsplanen og ønsker Statsforvalteren lykke til med arbeidet med forvaltningsplanen.

1. Kommentarer til forslag til Forvaltningsplan for Saltstraumen marine verneområde:

Statsforvalteren ønsker særlig tilbakemelding på følgende:

- *Har vi fått med all aktivitet som skjer i verneområdet?*
 - Kommentar:
Saltstraumen er utpekt som et IBA (Important Bird and Biodiversity Area) av Birdlife International. Området har fått denne statusen på grunnlag av faglig anerkjente kriterier. På grunn av denne statusen kommer det antakelig mange fugleinteresserte til Saltstraumen for å studere fuglelivet. Dette bør tas inn i forvaltningsplanen, for eksempel under et eget avsnitt om naturverdier/naturmangfold.

- *Er noe uklart eller for dårlig belyst?*

- *Er det andre tiltak som bør gjennomføres?*
 - Kommentar:
Det står i forslag til forvaltningsplan at behovet for skjøtelsesplan ikke er avklart. Østsiden av strømløpet ble kartlagt i 2021 etter Miljødirektoratets instruks. Bodø kommune mener at det vil være fornuftig å få gjort en kartlegging av naturverdiene langs strømløpet også på vestsiden.

Bodø kommune har søkt om midler fra Miljødirektoratet til å få utarbeidet en skjøtelsesplan for Saltstraumen i 2024. Det er aktuelt å be om råd om hvordan hensynet mellom naturverdiene og allmennhetens bruk best balanseres. Områdene som anbefales som fiskesoner bør også vurderes spesielt med tanke på økt trafikk og evt. tilrettelegging. Dette kan stå i et motsetningsforhold til ønsket om å bevare evt. viktige naturtyper. Det synes derfor viktig å få tatt en vurdering av dette, også med tanke på at Statsforvalteren skal utarbeide en plakat med presentasjon over naturverdiene i verneområdet.

Det er startet opp et samarbeid mellom næringsaktørene i Saltstraumen, Visit Bodø og Bodø kommune. Det skal jobbes med besøksforvaltning hvor et mål blir å få på plass en besøksstrategi. Dette inkluderer vurdering av behov for parkering, toaletter, søppelhåndtering m.m. for besøkende. Prosjektet forankres i Bodø kommune gjennom egen politisk sak. Bodø kommune og Visit Bodø søker NFK om tilskudd til vekstmobilisering hvor besøksforvaltning vil være et av tre satsningsområder.

Kommentarer til *Enkel besøksstrategi for sportsfiskere i Saltstraumen marine verneområde*:

- Både begrepet «sportsfiskere», «fritidsfiskere» og «turistfiskere» brukes i besøksstrategien. Bodø kommune mener at man bør bruke ett begrep, og definere hvem man mener allerede i første avsnitt i innledningen. Dette for å unngå at noen definerer seg selv som utenfor målgruppen for besøksstrategien.
- Besøksstrategien utspringer av et behov for strengere regulering av fisket i området. Statsforvalteren har allerede oppfordret Fiskeridirektoratet til å etablere en forbudssone mot fangst av steinbit i deler av verneområdet. Bodø kommune oppfordrer Statsforvalteren til å gå i dialog med Fiskeridirektoratet om egne og strengere reguleringer for fiske i området generelt, slik at man kanskje på sikt kan regulere fisket gjennom forskrifter som kan håndheves. For eksempel med tanke på hva slags fiskesnøre og sluker det kan fiskes med.
- Det kommer ikke frem i besøksstrategien hvordan man ser for seg å løse eventuelle behov for tilretteleggingstiltak på land i forbindelse med anbefalingen om fiske i de fire avgrensede sonene. Hvordan og når behovet for eventuelle tiltak på land skal vurderes, og hvem som skal vurdere dette.
- Potensielt sett kan det bli mange som fisker i de anbefalte områdene. Det fiskes der pr. i dag, men ikke i det omfanget som en må påregne etter at det blir anbefalte soner her. I to av disse områdene er det pr. i dag ingen tilrettelegging. Det vil potensielt være behov for løse parkeringsbehov, søppelhåndtering og kanskje toalett, noe som kunne medføre betydelige kostnader. Bodø kommune mener at grunnleggende tiltak bør være på plass før man anbefaler sonebasert fiske, og at det blir satt av midler til finansiering av nødvendig tilrettelegging på land.

Statsforvalteren ønsker særlig tilbakemelding på følgende:

- *Er sonene for hvor det kan/ikke bør fiskes fra land riktig satt?*

- Kommentar:

Bodø kommune er usikker på hvordan en anbefaling om fiske i fire foreslåtte områdene vil slå ut. To av områdene, Ripnes og Ørnes, er i dag populære fiskeplasser, og den grunnleggende tilretteleggingen fungerer tilfredsstillende for de som fisker der i dag.

Ripnes: Ca. 100 meter kystlinje hvor det er mulig å fiske for ca. 6-7 personer. Dette området er allerede mye i bruk og vårt inntrykk er at det fungerer greit her. Det er en parkeringsplass ved Ripnesveien og toalett i Kafé Kjelen. Dette er forbeholdt kaféens

gjester, men brukes også av fiskere i området. Det er søppelbokser ved kaféen, og tilbakemeldingen er at det meste av søppel etter fiskere havner her.

Ørnes: Ca. 400 meter kystlinje hvor det er mulig å fiske for anslagsvis 10 – 15 personer samtidig. Det fiskes allerede mye på Ørnes og det er blant annet en HC-tilpasset fiskeplass i området. Det er toaletter (utedoer) i området, søppelhåndtering og HC-parkering. Det er begrenset parkeringskapasitet både nede i selve området, og på eksisterende parkeringsplass nærmere fylkesveien.

Kvitberget: Ca. 100 meter kystlinje. Området brukes allerede i dag til fiske, men Bodø kommune er usikker på hvor mange fiskere det er plass til pga. terrengets beskaffenhet. Veien inn i området er privat og det er ingen offentlige parkeringsplasser i området. Det er ikke toalett eller søppelhåndtering i området.

Kapstø: Ca. 400 meter kystlinje. Det er vanskelig å anslå hvor mange fiskere det er plass til i dette området, men det anslås at ca. 150 meter egner seg for fiske. I den resterende delen av strandsonen er det grunt og vanskelig å fiske, bortsett fra et par skjær.

Fra hotellet og nordover er bare kjøring til eiendommene tillatt. Det er følgelig ingen offentlige parkeringsplasser i området. Det er likevel en del ulovlig kjøring inn i området, blant annet pga. fiskemulighetene. Dette vil det antakelig bli mer av dersom Kapstø skal bli en anbefalt fiskesone. Det er ikke toalett eller søppelhåndtering i området. Det bør vurderes om den sørligste delen av området som er foreslått som anbefalt fiskesone på Kapstø, egner seg for fiske. Dette med tanke på at det er grunn sjø her og lett å sette seg fast i bunnen.

- *Er det riktig plassering av skilt?*
- Kommentar:
Plasseringen ser fornuftig ut med tanke på hvor folk går inn i områdene hvor det fiskes pr. i dag. Skiltene kan flyttes eller det kan suppleres hvis det er behov for det.

Med hilsen

Arne Vinje
kultursjef

Aviåja Kleist
rådgiver

Dette brevet er godkjent elektronisk og har derfor ikke underskrift